

Ludské práva vo svete za rok 2009 a politika Európskej únie v tejto oblasti

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. decembra 2010 o výročnej správe o ľudských právach vo svete v roku 2009 a politike Európskej únie v tejto oblasti (2010/2202(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na jedenástu správu Európskej únie o ľudských právach a demokracii vo svete, ktorá sa vzťahuje na obdobie od júla 2008 do decembra 2009,
- so zreteľom na články 6 a 21 Lisabonskej zmluvy,
- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv a na všetky príslušné medzinárodné nástroje v oblasti ľudských práv,
- so zreteľom na Chartu Organizácie Spojených národov,
- so zreteľom na všetky dohovory OSN o ľudských právach a na príslušné opčné protokoly¹,
- so zreteľom na regionálne nástroje v oblasti ľudských práv, najmä na Africkú chartu ľudských práv a práv národov, opčný protokol o právach žien v Afrike, Americký dohovor o ľudských právach, Arabskú chartu ľudských práv a na medzivládnu komisiu združenia ASEAN pre ľudské práva,
- so zreteľom na nadobudnutie platnosti Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu (MTS) 1. júla 2002 a na svoje uznesenia v súvislosti s MTS²,
- so zreteľom na spoločnú pozíciu Rady 2003/444/SZBP zo 16. júna 2003 o Medzinárodnom trestnom súde a akčný plán Rady nadväzujúci na spoločnú pozíciu; pripomínajúc kľúčovú úlohu Medzinárodného trestného súdu (MTS) pri predchádzaní vážnym trestným činom v rámci jeho súdnej právomoci,
- so zreteľom na záväzok Európskej únie podporovať efektívne fungovanie MTS,
- so zreteľom na to, že je povinnosťou každého štátu vykonávať svoju trestnoprávnu súdnu právomoc nad osobami, ktoré sú zodpovedné za medzinárodné trestné činy,
- so zreteľom na Európsky dohovor o ľudských právach a na prebiehajúce rokovania o pristúpení EÚ k tomuto dohovoru,

¹ Dohovor OSN proti mučeniu; Dohovor OSN o právach dieťaťa; Dohovor OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien; Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím; Medzinárodný dohovor na ochranu všetkých osôb pred núteným zmiznutím.

² Ú. v. ES C 379, 7.12.1998, s. 265; Ú. v. ES C 262, 18.9.2001, s. 262; Ú. v. ES C 293 E, 28.11.2002, s. 88; Ú. v. EÚ C 271 E, 12.11.2003, s. 576; Ú. v. EÚ C 279 E, 19.11.2009, s. 109; Ú. v. EÚ C 15 E, 21.1.2010, s. 33; Ú. v. EÚ C 15 E, 21.1.2010, s. 86; Ú. v. EÚ C 87 E, 1.4.2010, s. 183; Ú. v. EÚ C 117 E, 6.5.2010, s. 198; Ú. v. EÚ C 212 E, 5.8.2010, s. 60; Ú. v. EÚ C 265 E, 30.9.2010, s. 15; Ú. v. EÚ C 286 E, 22.10.2010, s. 25.

- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na Dohodu o partnerstve AKT – EÚ a jej revíziu¹,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2006 z 20. decembra 2006 o zavedení nástroja financovania na podporu demokracie a ľudských práv vo svete² (európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva, EIDHR),
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o ľudských právach vo svete,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. januára 2009³ o vývoji v Rade OSN pre ľudské práva a najmä úlohu Európskej únie a na svoje uznesenie z 25. februára 2010⁴ o trinástom zasadnutí Rady Organizácie spojených národov pre ľudské práva,
- so zreteľom na svoje uznesenia z 1. februára 2007⁵ a 26. apríla 2007⁶ o iniciatíve za všeobecné moratórium na trest smrti a na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN 62/149 o moratóriu na využívanie trestu smrti prijatú 18. decembra 2007, ako aj na svoje uznesenie zo 7. októbra 2010 o Svetovom dni proti trestu smrti,
- so zreteľom na Protokol č. 13 k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (EDLP), ktorý sa týka zrušenia trestu smrti za všetkých okolností,
- so zreteľom na deklaráciu OSN o obhajcoch ľudských práv, činnosť osobitných zástupcov generálneho tajomníka OSN pre situáciu obhajcov ľudských práv, ako aj na usmernenia EÚ o obhajcoch ľudských práv a na svoje uznesenie o obhajcoch ľudských práv zo 17. júna 2010⁷,
- so zreteľom na Deklaráciu OSN o odstránení všetkých foriem neznášanlivosti a diskriminácie na základe náboženstva alebo viery,
- so zreteľom na usmernenia Európskej únie o podpore dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva⁸, treste smrti, mučení alebo inom krutom, neľudskom alebo ponižujúcom zaobchádzaní alebo trestaní, obhajcoch ľudských práv, ako aj o dialógu v oblasti ľudských práv s nečlenskými krajinami EÚ, podpore a ochrane práv dieťaťa, násilí voči ženám a dievčatám a boji proti všetkým formám ich diskriminácie,
- so zreteľom na súbor nástrojov Rady Európskej únie na presadzovanie a ochranu všetkých ľudských práv homosexuálov, bisexuálov a transrodových osôb⁹,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 22. októbra 2009 o budovaní demokracie vo vonkajších

¹ Ú. v. ES L 317, 15.12.2000, s. 3; Ú. v. EÚ C 303 E, 14.12.2007, s. 1; Ú. v. EÚ L 209, 11.8.2005, s. 27.

² Ú. v. EÚ L 386, 29.12.2006, s. 1.

³ Ú. v. EÚ C 46 E, 24.2.2010, s. 71.

⁴ Prijaté texty, P7_TA(2010)0036.

⁵ Ú. v. EÚ C 250 E, 25.10.2007, s. 91.

⁶ Ú. v. EÚ, C 74 E, 20.3.2008, s.775.

⁷ Prijaté texty, P7_TA(2010)0226.

⁸ Ú. v. EÚ C 327, 23.12. 2005, s. 4.

⁹ Dokument Rady 11179/10.

vzťahoch¹,

- so zreteľom na všetky uznesenia, ktoré prijal v súvislosti s naliehavými prípadmi porušovania ľudských práv, demokracie a zásad právneho štátu,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 21. januára 2010 o porušovaní ľudských práv v Číne, najmä v prípade Lioua Siao-poa²,
 - so zreteľom na článok 48 a článok 119 ods. 2 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A7-0339/2010),
- A. keďže Všeobecná deklarácia ľudských práv je i naďalej svetovým referenčným dokumentom, ktorý do stredu diania stavia všetky ľudské bytosti,
- B. keďže jedenásta výročná správa Európskej únie o ľudských právach (2008/2009) poskytuje všeobecný prehľad činností EÚ v oblasti ľudských práv a demokracie vo svete,
- C. keďže cieľom tohto uznesenia je preskúmať, zhodnotiť a v osobitných prípadoch podrobiť konštruktívnej kritike činnosť EÚ v oblasti ľudských práv a demokracie,
- D. keďže situácia v oblasti ľudských práv v rámci EÚ má priamy vplyv na dôveryhodnosť EÚ a jej schopnosť vykonávať účinnú vonkajšiu politiku ľudských práv,
- E. keďže Únia je založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, zásadách právneho štátu a dodržiavaní ľudských práv vrátane slobody náboženského vyznania alebo viery a práv osôb patriacich k menšinám,
- F. keďže spravodlivosť, demokracia a zásady právneho štátu sú piliere udržateľného mieru tým, že zaručujú základné slobody a ľudské práva, a keďže ochranou osôb zodpovedných za systematické porušovanie ľudských práv a medzinárodného trestného práva nemožno zachovať trvalý mier,
- G. keďže Lisabonská zmluva posilnila právomoci EÚ v oblasti zahraničnej politiky spôsobom, ktorý upevní jej hodnoty a ciele; keďže hlavné inovácie týkajúce sa vonkajšej činnosti EÚ, napr. vytvorenie postu vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku/podpredsedu Komisie a zriadenie Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), by mali viesť k ďalšej konsolidácii vonkajších činností EÚ v oblasti ľudských práv a mali by poskytnúť lepšie príležitosti, pokiaľ ide o uplatňovanie hľadiska ľudských práv vo všetkých príslušných oblastiach politiky,
- H. keďže zmluva Únii udeľuje jedinú právnu subjektivitu, ktorá jej umožňuje pristúpiť k Európskemu dohovoru o ľudských právach, pričom Európskemu súdu pre ľudské práva v Štrasburgu umožňuje overovať súlad právnych aktov EÚ s týmto dohovorom,
- I. keďže Charta základných práv EÚ sa nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy stala právne záväznou, čím je posilnená ochrana ľudských práv v Európe,
- J. keďže EÚ je rozhodným zástancom MTS, podporuje všeobecnosť a háji jednotnosť

¹ Ú. v. EÚ C 265 E, 30.9. 2010, s. 3.

² Ú. v. EÚ C 305 E, 11.11. 2010, s. 9.

Rímskeho štatútu s cieľom ochrany súdu a zvyšovania jeho nezávislosti,

- K. keďže spoločná pozícia Rady zo 16. júna 2003 a akčný plán z roku 2004 treba aktualizovať vo svetle vývoja v medzinárodnom trestnom práve od roku 2004; keďže účinná pomoc a spolupráca EÚ sa musí zintenzívniť a zlepšiť ako záruka toho, že sa zvýši počet zatknutí a súdnych procesov na MTS,
- L. keďže úsilie vynakladané na boj proti terorizmu vo svete vedie k potrebe nájdania rovnováhy medzi bezpečnosťou a dodržiavaním ľudských práv,
- M. keďže globálna hospodárska a finančná kríza mala negatívny vplyv na práva v hospodárskej, sociálnej a kultúrnej oblasti; keďže najviac boli zasiahnuté práva najchudobnejších ľudí; keďže milióny ľudí v rôznych krajinách Afriky, Ázie a Latinskej Ameriky sa z dôvodu rastúcich a pohyblivých cien a špekulácií s komoditami musia vyrovnávať s problémami pri uspokojovaní svojich základných potrieb; keďže mnoho ľudí žije v neistote a nedôstojnej situácii a v niektorých krajinách sa protesty stretli s útlakom a násilím,
- N. keďže právam v hospodárskej, sociálnej a kultúrnej oblasti sa musí venovať rovnaká pozornosť a prisudzovať rovnaká dôležitosť ako občianskym a politickým právam, keďže sa musia dodržiavať a vykonávať doložky o ľudských právach v dohodách podpísaných EÚ a krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ,
- O. keďže zmena klímy má stály a dlhodobý vplyv na ľudské práva; keďže negatívne dôsledky sa pravdepodobne prejavajú najmä u zraniteľných skupín v rozvojovom svete a na ďalekom severe, ako je pôvodné obyvateľstvo, ale mohli by sa prejaviť aj v širšom rozsahu,
- P. keďže boj proti beztrestnosti má kľúčový význam, pretože je zameraný na predchádzanie najzávažnejším trestným činom a trestanie ich páchatel'ov; keďže beztrestnosť je prierezovou záležitosťou, ktorá sa týka širokého spektra otázok ľudských práv, ako je napríklad mučenie, trest smrti, násilie páchané na ženách, prenasledovanie obhajcov ľudských práv a boj proti terorizmu,
- Q. keďže podľa OSN dávny ľudskoprávny problém dekolonizácie stále nie je vyriešený v celom bezprostrednom susedstve EÚ, najmä v prípade Západnej Sahary,
- R. so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2010 o situácii v Západnej Sahare¹,
- S. so zreteľom na to, že zavedenie a presadzovanie základných zásad uzakonených v Európskom dohovore o ľudských právach má pre existenciu európskych inštitúcií prvoradý význam,
- T. keďže vo svete dochádza k novým spôsobom porušovania ľudských práv, a to predovšetkým v oblasti nových informačných technológií, napríklad zneužívanie a cenzúra v internete, a porušovania súkromia prostredníctvom využívania osobných údajov,
- U. keďže sloboda náboženského vyznania alebo viery je čoraz viac ohrozovaná, najmä zo

¹ Prijaté texty, P7_TA(2010)0443.

strany autoritárskych vlád, ktoré sa zameriavajú na náboženské menšiny, alebo vlád, ktoré nie sú schopné zabrániť útokom, prenasledovaniu alebo iným škodlivým skutkom voči niektorým jednotlivcom alebo náboženským skupinám,

- V. keďže ľudské práva sú porušované v krajinách, ktoré uznali súdnu právomoc vyplývajúcu z medzinárodných nástrojov týkajúcich sa ľudských práv, a v krajinách, ktoré tieto historicky nadobudnuté práva ignorujú,
1. znovu opakuje svoje pevné odhodlanie a pripomína svoje dlhodobé úsilie o obhajobu ľudských práv a demokracie vo svete prostredníctvom rozvoja silnej a účinnej politiky EÚ v oblasti ľudských práv, ktorá zaručí väčšiu súdržnosť a dôslednosť vo všetkých politických oblastiach a prostredníctvom bilaterálnych vzťahov s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, aktívnej účasti na medzinárodných fórach, ako aj podpory medzinárodných a miestnych organizácií občianskej spoločnosti;
 2. domnieva sa, že nadobudnutie účinnosti Lisabonskej zmluvy je historickou príležitosťou na riešenie zostávajúcich medzier v politike EÚ v oblasti ľudských práv a demokracie; v tejto súvislosti vyzýva ESVČ, aby riadne dodržiavala zásadu a duch Lisabonskej zmluvy, ktorej cieľom je zaručiť, aby dodržiavanie a presadzovanie ľudských práv bolo ústredným prvkom rôznych oblastí vonkajšej politiky Únie tak, ako je to zakotvené v článkoch 2, 3 a 21 ZEÚ;
 3. poukazuje na to, že podľa hlavy V, kapitoly 1 Zmluvy o EÚ sa konanie na medzinárodnom poli riadi zásadami demokracie, právneho štátu a univerzálnosti, neodňateľnosti a nedeliteľnosti ľudských práv a základných slobôd; zdôrazňuje, že tieto zásady predstavujú spoločný elementárny základ pre vzťahy s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ;
 4. nazdáva sa preto, že rozhodnutie začleniť ľudské práva do štruktúry ESVČ má veľký význam; požaduje preto zriadenie riaditeľstva pre ľudské práva a demokraciu s úlohami rozvoja priamočiarej stratégie EÚ v oblasti ľudských práv a demokracie a poskytovania celkovej koordinácie s multilaterálnymi fórami, zdôrazňujúc nevyhnutnosť zväziť, aby sa odborné znalosti v oblasti ľudských práv a demokracie zakotvili ako kľúčová zodpovednosť pre každú zemepisnú alebo politickú sekciu ESVČ, je pevne presvedčený, že tento prístup zabráni izolácii ľudských práv a je jedinou cestou ak zabezpečiť plné dodržiavanie ustanovení Lisabonskej zmluvy;
 5. uznáva odhodlanie vysokej predstaviteľky/podpredsedníčky Komisie podporovať aktívnu úlohu EÚ vo svete s cieľom globálne zlepšiť dodržiavanie ľudských práv a demokracie; v tejto súvislosti naliehavo vyzýva vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby podnikla kroky potrebné na zriadenie skupiny COHOM v Bruseli s cieľom efektívneho začlenenia a včasného vstupu do ostatných oblastí inštitúcií a politiky EÚ; v rovnakom duchu vyzýva vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby zvažila význam povinných odborných školení zamestnancov EÚ o ľudských právach vrátane vedúcich delegácií a riaditeľov ESVČ;
 6. žiada vytvorenie osobitného zástupcu pre ľudské práva; zdôrazňuje, že vymenovanie osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva, najmä pre obhajcov ľudských práv, medzinárodné humanitárne právo a medzinárodnú spravodlivosť, ako aj pre práva žien a detí, by mohlo pomôcť nastoliť väčšiu súdržnosť a viditeľnosť vonkajších činností EÚ v tejto oblasti; zdôrazňuje, že títo osobitní zástupcovia EÚ by mali byť kandidátmi z radov

odborníkov s overenými skúsenosťami v oblasti ľudských práv;

7. nazdáva sa, že je naliehavo potrebný súdržnejší rámec, aby sa zvýšila účinnosť podpory EÚ budovania demokracie na celom svete; zastáva názor, že absolútnou prioritou dôslednej zahraničnej politiky EÚ musí byť podpora demokracie a ľudských práv, pretože demokratická spoločnosť, zásady právneho štátu a záruky základných slobôd sú základom dodržiavania ľudských práv, ktoré treba zahrnúť do všetkých dohôd o spolupráci a strategickom partnerstve medzi EÚ a krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ; domnieva sa, že nová inštitucionálna štruktúra EÚ, a najmä ESVČ, ponúka príležitosť posilniť súdržnosť a účinnosť EÚ v tejto oblasti;
8. vyzýva vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby splnila svoj záväzok uplatňovať hľadisko ľudských práv vo všetkých oblastiach vonkajšej činnosti EÚ, tak aby sa tieto otázky odzrkadlili v štruktúre ESVČ a v objeme prostriedkov, ktoré sa tejto službe poskytujú, aby nová služba mohla zaručiť, aby sa otázky ľudských práv zohľadnili vo všetkých oblastiach vonkajšej činnosti vrátane SBOP, rozvoja a obchodu;
9. domnieva sa, že počet osobitných zástupcov EÚ by sa mal naďalej zvyšovať a nie postupne znižovať, najmä v prípade krajín a regiónov, v ktorých EÚ nemá diplomatickú misiu; považuje vzhľadom na význam otázok ľudských práv počas konfliktov a v situáciách po konfliktoch za nevyhnutné, aby osobitní zástupcovia EÚ mali mandát zahŕňajúci občianske a politické práva, hospodárske, sociálne a kultúrne práva, ako aj práva žien a detí, medzinárodné humanitárne právo a medzinárodnú spravodlivosť, v ktorom by bola konkrétne uvedená podpora ľudských práv, demokracie a zásad právneho štátu a zabezpečenie ich dodržiavania; zdôrazňuje, že osobitní zástupcovia EÚ sú koordinátormi vnútornej pomoci, odbornosti a podpory, ako aj účastníkmi dialógu s tretími krajinami a inými aktérmi mimo EÚ; víta vymenovanie najmenej jednej kontaktnej osoby v každej delegácii EÚ, ktorá bude viesť koordináciu politiky v oblasti ľudských práv a ich zavádzanie a monitorovanie;
10. víta pripravenosť vysokej predstaviteľky/podpredsedníčky Komisie podrobne preskúmať účinnosť všetkých nástrojov EÚ v tejto oblasti, a to od dialógov v oblasti ľudských práv cez usmernenia EÚ, európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva až po dvojstrannú pomoc a činnosť EÚ na mnohostranných fórach, a začať proces konzultácií o vypracovaní národných stratégií v oblasti ľudských práv, ktoré budú zahŕňať všetky ľudské práva uzákonené medzinárodnými paktmi a dohovormi OSN, a ktoré budú zahŕňať aj hospodárske, sociálne a kultúrne práva; zdôrazňuje odhodlanie zabezpečiť v plnej miere účasť EP na tejto konzultácii a význam jeho účasti; zdôrazňuje potrebu, aby do konzultácie boli zapojené organizácie občianskej spoločnosti;
11. zdieľa názor, že takáto národná stratégia v oblasti ľudských práv, ktorú Parlament opakovane požadoval, môže podstatne posilniť súdržnosť a efektívnosť vonkajšej činnosti EÚ, keď sa národná stratégia stáva referenčným dokumentom vytvárajúcim priority a ciele pre jednotlivé krajiny, ktoré sa majú zavádzať do všetkých relevantných vonkajších politík a nástrojov EÚ;
12. v súvislosti s preskúmaním trvá najmä na význame vypracovania dôkladného hodnotenia aspektov ľudských práv európskej susedskej politiky (ESP), ktoré by sa malo najmä zameriavať na súdržnosť a efektívnosť jestvujúcich mechanizmov, akými sú napríklad akčné plány, správy o pokroku, dialógy o ľudských právach a postupy rozhodovania o prehlbovaní vzťahov s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ;

13. považuje revidovanú rámcovú dohodu o vzťahoch medzi Európskym parlamentom a Komisiou za prelomový bod pre Parlament pri jeho spolupráci s Komisiou, ale vyjadruje poľutovanie nad tým, že zmluvnou stranou dohody nie je aj Rada; trvá na nevyhnutnosti zvyšovať transparentnosť a uľahčovať neobmedzený prístup k dokumentom medzi všetkými inštitúciami EÚ, aby sa dosiahla účinnejšia medziinštitucionálna spolupráca a súdržnosť;
14. pripomína, že je nevyhnutný rozvoj súdržnej zahraničnej politiky EÚ, ak má Únia zohrávať výraznú a konštruktívnu úlohu pri presadzovaní ľudských práv vo svete; vyzýva členské štáty, aby pri sledovaní tohto cieľa preukázali neochvejné odhodlanie a politickú vôľu;
15. zdôrazňuje, že väčší dôraz sa musí klásť na zvyšovanie schopnosti EÚ pohotovo reagovať na prípady porušenia ľudských práv krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, najmä pokiaľ ide o poskytnutie jej pomoci obhajcom ľudských práv v ohrození, ako aj na porušenia ľudských práv spoločnosťami, ktoré majú sídlo v EÚ, na území krajín, ktoré nie sú členmi EÚ, vypracúvaním strategických akčných programov;
16. uznáva, že mimovládne organizácie sú nevyhnutné na rozvoj a úspech demokratických spoločností, podporu vzájomného porozumenia a tolerancie, ako aj zavedenie a udržanie akcieschopných politických priorít a spoločných riešení výziev demokratického rozvoja;

Výročná správa EÚ o ľudských právach vo svete

17. zdôrazňuje dôležitosť výročnej správy EÚ o ľudských právach pri analyzovaní a vyhodnocovaní politiky EÚ v oblasti ľudských práv, najmä so zreteľom na zviditeľňovanie otázky ľudských práv vo všeobecnosti; zdôrazňuje právo Európskeho parlamentu preskúmať činnosť Komisie a Rady v oblasti ľudských práv; žiada, aby do návrhu častí budúcich výročných správ bol plne zapojený aj Európsky parlament s ohľadom na vlastné činnosti Parlamentu týkajúce sa ľudských práv, ktoré odrážajú praktické skúsenosti z niektorých uplynulých predsedníctiev;
18. víta prezentáciu výročnej správy EÚ, ktorú Parlamentu predniesla vysoká predstaviteľka/podpredsedníčka Komisie; víta aj stanovenie nového obdobia, na ktoré sa bude správa vzťahovať, zodpovedajúceho kalendárnemu roku, čo Parlamentu poskytne príležitosť venovať sa ľudským právam na decembrovej plenárnej schôdzi, kde bude odovzdaná výročná Sacharovova cena za slobodu myslenia a kde prebehne diskusia o výročnej správe EP o ľudských právach vo svete a politike EÚ v tejto oblasti;
19. vyzýva Európsky parlament, Radu a Komisiu, aby vyvinuli viac úsilia na šírenie výročných správ EÚ o ľudských právach a demokracii a zabezpečili, aby boli prístupné čo najširšiemu okruhu čitateľov, najmä tým, ktorí sú zapojení do presadzovania ľudských práv a demokracie na celom svete; požaduje verejné informačné kampane zamerané na zlepšenie viditeľnosti EÚ v tejto oblasti; uznáva, že v súčasnom vydaní sa dosiahlo zlepšenie, pokiaľ ide o jasnejšiu prezentáciu;
20. znovu opakuje svoju požiadavku, že Rada, Komisia a delegácie a veľvyslanectvá EÚ na mieste mali poskytovať na hodnotenie politik viac informácií vyššej kvality a že by sa mali určiť a navrhnuť konkrétne usmernenia na zlepšenie celkového prístupu, minimalizovanie prípadných rozporov, ako aj na prispôsobenie politických priorít v závislosti od jednotlivých krajín s cieľom prijať stratégie v oblasti ľudských práv pre

príslušnú krajinu, ako je stanovené v programe ESVČ; domnieva sa, že problém transparentnosti musí zastávať popredné miesto v EÚ pri jej činnosti so zvýšeným prístupom k agende a dokumentom, v ktorých sa ľudské práva konkrétne prerokávajú s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ;

21. znovu opakuje svoju požiadavku pravidelne hodnotiť uplatňovanie a výsledky politík, nástrojov, iniciatív a dialógov Európskej únie v oblasti ľudských práv v krajinách, ktoré nie sú členmi EÚ, a výsledky plne oznamovať Parlamentu; vyzýva Radu a Komisiu, aby vytvorili osobitné merateľné ukazovatele a referenčné hodnoty na meranie účinnosti uvedených politík;

Pôsobenie EÚ v oblasti ľudských práv na medzinárodných fórach

22. zdôrazňuje budúce pristúpenie EÚ k Európskemu dohovoru o ľudských právach ako príležitosť preukázať, že plní svoje odhodlanie obhajovať ľudské práva v rámci EÚ i mimo nej; vyzýva členské štáty EÚ, aby tento krok podporili a nabádali svojich občanov k angažovanosti v tejto oblasti;
23. naliehavo vyzýva Komisiu a Radu, aby v rámci Únie a mimo nej v širokej miere podporovali Európsky dohovor o ľudských právach s cieľom, okrem iného, vzdelávania verejnosti o jestvovaní súdnej právomoci Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorú možno uviesť do činnosti, aby riešila a napravila porušenia, ktoré utrpel členský štát Rady Európy alebo jeho občania;
24. naliehavo vyzýva vysokú predstaviteľku, aby zabezpečila, aby ESČV bola riadne začlenená a koordinovaná s ostatnými medzinárodnými orgánmi, regionálnymi organizáciami a ich prácou pri presadzovaní ľudských práv; vyzýva vysokú predstaviteľku, aby zabezpečila, aby odporúčania, obavy a priority vyjadrené v rámci systému OSN, Rady Európy, OBSE a iných medzinárodných inštitúcií boli plne a systematicky začlenené do všetkých oblastí politiky EÚ a osobitne do oblasti ľudských práv;
25. s poľutovaním konštatuje pomalosť procesu vyšetrovania prípadov na Európskom súde pre ľudské práva, ktoré trvajú až sedem rokov; konštatuje, že na súde je približne 100 000 nevyriešených prípadov; zdôrazňuje, že súd musí byť príkladnou inštitúciou na ochranu práva na spravodlivosť a spravodlivý proces; naliehavo vyzýva inštitúcie EÚ a jej členské štáty, aby sa všemožne snažili súdu pomôcť; víta skutočnosť, že Rusko, ktoré bolo poslednou zo 47 zmluvných krajín v Rade Európy, ktoré odmietli ratifikovať protokol 14 Európskeho dohovoru o ľudských právach, tento protokol o efektívnosti súdu ratifikovalo, pričom týmto protokolom sa umožňuje zjednodušenie postupov súdu, jeho cieľom má byť napomáhanie vyriešenia nevybavených prípadov a môže nadobudnúť účinnosť iba po ratifikácii všetkými členmi Rady Európy;
26. požaduje užšiu spoluprácu medzi Radou Európy a Európskou úniou v oblasti podpory a presadzovania dodržiavania ľudských práv vrátane hospodárskych a sociálnych práv a práv ľudí patriacich k menšinám, podpory práv homosexuálov, bisexuálov a transrodových osôb a obhajcov ich práv, a zaručovania, aby si obeť diskriminácie boli vedomé účinných právnych prostriedkov nápravy pred vnútroštátnymi orgánmi na boj proti diskriminácii a aby mali k nim prístup, ako aj podpory v oblasti ochrany regionálnych a menšinových jazykov, a to za využitia právnych nástrojov nediskriminácie a jestvujúcich organizácií pre sociálne práva s cieľom presadzovať rozmanitosť

a toleranciu;

27. vyzýva členské štáty EÚ, aby podpísali a ratifikovali všetky kľúčové dohovory OSN a Rady Európy o ľudských právach a ich opčné protokoly, predovšetkým Medzinárodný dohovor o ochrane práv všetkých migrujúcich pracovníkov a členov ich rodín z roku 1990, Medzinárodný dohovor na ochranu všetkých osôb pred núteným zmiznutím, Deklaráciu OSN o právach pôvodných obyvateľov z 13. septembra 2007, Vyhlásenie MOP o základných princípoch a právach pri práci z roku 1998, Rámcový dohovor Rady Európy o ochrane národnostných menšín, Európsku chartu regionálnych alebo menšinových jazykov, opčný protokol k Medzinárodnému paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, opčné protokoly k Dohovoru OSN o právach dieťaťa a Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím; trvá na tom, že opčný protokol k dohovoru by sa mal považovať za jeho neoddeliteľnú súčasť, a žiada, aby sa k dohovoru a protokolu pristúpilo súčasne¹;
28. zdôrazňuje skutočnosť, že vymedzenia ľudských práv, ktoré prijalo medzinárodné spoločenstvo od konca druhej svetovej vojny, sa preukázali ako dostatočne flexibilné, aby zohľadnili nový vývoj pokroku ľudstva, ale zdôrazňuje potrebu uzákoniť nové práva, aby sa zohľadnili nové ohrozenia slobody, ako sú napríklad ohrozenia slobody vedy, svedomia a poznatkov, rodovej identity alebo sexuálnej orientácie a všetky práva súvisiace s digitálnou sférou počnúc všeobecným prístupom k internetu;
29. zdôrazňuje význam posilňovania racionalizácie a, ak je to možné, koordinácie medzinárodných orgánov s jurisdikciou nad ľudskými právami a koordinácie ich procesov, s cieľom stále lepšieho zaručenia efektívneho presadzovania a ochrany základných práv tak, ako sú zakotvené v súvisiacich medzinárodných nástrojoch;
30. zdôrazňuje, že sa treba pozornejšie venovať rôznym monitorovacím mechanizmom Rady Európy a OSN a užšie spolupracovať s ich rôznymi zmluvnými orgánmi v záujme lepšieho šírenia ich zistení a využívania ich skúseností v tejto oblasti;
31. víta úsilie EÚ v treťom výbore Valného zhromaždenia OSN (výbor zaoberajúci sa sociálnymi, humanitárnymi a kultúrnymi vecami), pokiaľ ide o veľké množstvo rezolúcií, predovšetkým o výzve na moratórium na uplatňovanie trestu smrti, ktorú podporilo viac krajín, o právach dieťaťa, náboženskej netolerancii a ľudských právach v Barme/Mjanmarsku a Kórejskej ľudovodemokratickej republike (KĽDR);
32. víta otvorenie prvej Európskej regionálnej kancelárie Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva v Bruseli v októbri 2009; navrhuje nadviazať efektívnu spoluprácu s vysokým komisárom s cieľom podporovať formulovanie a vykonávanie noriem a politik v oblasti ľudských práv a nadväzovať na ne, a to tak v EÚ, ako aj vo zvyšku Európy;
33. vyzýva Radu a Komisiu, aby vymedzili stratégiu voči krajinám, ktoré odmietajú plne

¹ Do decembra 2009 ratifikovalo dohovor a zároveň aj opčný protokol Belgicko, Maďarsko, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Slovinsko, Spojené kráľovstvo, Španielsko, Švédsko a Taliansko; všetky členské štáty podpísali dohovor, 15 členských štátov ho však doteraz neratifikovalo (Bulharsko, Cyprus, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxemburg, Malta, Poľsko, Rumunsko a Slovensko); 19 členských štátov podpísalo aj protokol, 10 ho však doteraz neratifikovalo (Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Fínsko, Francúzsko, Litva, Luxemburg, Malta, Rumunsko a Slovensko).

miere spolupracovať s mechanizmami OSN a umožniť nezávislým expertom OSN a osobitným spravodajcom neobmedzený prístup na svoje územie a nebrániť im v práci;

34. vyjadruje poľutovanie nad oslabením politiky a počínania EÚ voči barmskej chunte a zdôrazňuje, že súčasný postoj nepomáha pri boji proti tragickej politickej, sociálnej a humanitárnej situácii, v ktorej sú obyvatelia Barmy nútení žiť od začiatku vojenskej vlády, a že existuje riziko, že tento postoj bude vnímaný ako určité zmierenie sa s diktatúrou;
35. víta podporu, ktorú Európska únia venuje iniciatívam OSN a iných medzinárodných fór, ktoré presadzujú dekriminalizáciu homosexuality; vyzýva Európsku úniu, aby pokračovala v podpore iniciatív odsudzujúcich porušovanie ľudských práv v súvislosti so sexuálnou orientáciou a rodovou identitou na všetkých medzinárodných fórach v koordinácii s rovnako zmýšľajúcimi štátmi; poukazuje na to, že politika väčšiny štátov vo svete vrátane Únie, čo sa týka lesbičiek, homosexuálov, bisexuálov, transsexuálnych a transrodových osôb, je diskriminačná a porušuje ľudské práva; vyzýva preto členské štáty a Úniu, aby vykonali nápravu tejto situácie a zabezpečili týmto osobám rovnaký prístup k zdravotnej starostlivosti a ošetrovaniu vrátane chirurgických zákrokov; vyzýva Úniu a členské štáty, aby najmä prostredníctvom svojich admisných politík venovali osobitnú pozornosť štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú obeťami diskriminácie z dôvodu ich sexuálnej orientácie a pohlavia;
36. vyzýva Komisiu a Radu, aby podporovali oficiálne, súdne uzákonenie pojmu klimatického utečenca (o ktorom sa uvažuje na označenie ľudí nútených utiecť zo svojich domovov a hľadať útočisko v zahraničí v dôsledku zmeny klímy), ktorý zatiaľ v medzinárodnom práve ani v akejkoľvek inej právne záväznej medzinárodnej dohode nie je uznaný;
37. vyzýva na zlepšenú spoluprácu medzi OSN, jej stálym fórom pre pôvodné obyvateľstvo a Európskou úniou v oblasti ochrany práv pôvodného obyvateľstva, pretože pôvodné obyvateľstvo patrí k najzraniteľnejším skupinám na celom svete;

Rada OSN pre ľudské práva (UNHRC)

38. zdôrazňuje úlohu UNHRC v rámci celkovej štruktúry OSN a jej potenciál vytvoriť hodnotný rámec pre mnohostranné úsilie Európskej únie v oblasti ľudských práv; upozorňuje, že tento nový orgán sa musí aj naďalej snažiť fungovať podľa najprísnejších noriem a čo najefektívnejším spôsobom, aby získal väčšiu dôveryhodnosť;
39. zdôrazňuje, že aktívna účasť organizácií občianskej spoločnosti má zásadný význam pre efektívnosť UNHRC;
40. s veľkým potešením víta skutočnosť, že súčasná vláda Spojených štátov amerických sa usiluje o väčšiu angažovanosť v OSN a na obdobie 2009 – 2012 obsadila jedno z miest v rámci UNHRC; uznáva, že členstvo Spojených štátov amerických posilňuje dôveryhodnosť a schopnosti UNHRC; vyzýva EÚ, aby prehĺbila spoluprácu s USA, najmä pokiaľ ide o výmenu skúseností o dialógoch o ľudských právach;
41. pripomína, že UNHRC v roku 2011 prejde zásadnou revíziou činností, a preto vyzýva EÚ, aby sa na túto revíziu aktívne pripravila a podieľala sa na nej;

42. zdôrazňuje významnú úlohu všeobecného pravidelného preskúmania (UPR) a vyzýva Radu, Komisiu a najmä novú ESVČ, aby podrobne sledovali a monitorovali uskutočňovanie tohto všeobecného pravidelného preskúmania a aby v kontexte revízie UNHCR zefektívnila všeobecné pravidelné preskúmania a zvýšili váhu, ktorá sa pripisuje nezávislým odborným posudkom;
43. dôrazne podporuje úsilie EÚ predísť akejkoľvek zaujatosti a manipulácii v rámci všeobecného pravidelného preskúmania; v tejto súvislosti vyjadruje hlboké poľutovanie nad výsledkami schôdze vo februári 2009, ktorá bola vo veľmi veľkej miere poznačená procedurálnymi prekážkami a snahou manipulovať proces počas revízie;
44. vyzýva vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby pravidelne navštevovala UNHRC a osobne zabezpečila, že na všetkých úrovniach budú medzi UNHRC a ESVČ čo najužšie prepojenia; nabáda budúce oddelenie pre ľudské práva v rámci ESVČ, aby nadviazalo úzky kontakt s UNHRC; požaduje koordinovaný dialóg s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, o pozíciách, ktoré zaujala Rada OSN pre ľudské práva nielen v Ženeve a v konkrétnych dialógoch o ľudských právach, ale aj ako neoddeliteľnú súčasť všetkých bilaterálnych politických, obchodných a rozvojových diskusiách EÚ o spolupráci s týmito krajinami;
45. konštatuje, že členské štáty EÚ majú v UNHRC menšinové zastúpenie; vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby podnikli spoločné kroky a nadviazali vhodné spojenectvá s týmito krajinami a neštátnymi subjektmi, ktoré naďalej obraňujú univerzálny a nedeliteľný charakter ľudských práv;
46. vyzýva vysokú predstaviteľku a ministrov zahraničných vecí EÚ, aby schvaľovali závery Rady pre zahraničné veci, v ktorých sa stanovujú priority a stratégie EÚ, pred každým zasadnutím Rady OSN pre ľudské práva a Valným zhromaždením OSN;
47. vyzýva Radu, Komisiu a ESVČ, aby posilnili svoju spoluprácu s demokratickými vládami alebo vládami na ceste k demokracii ostatných regionálnych skupín v rámci UNHRC s cieľom zabezpečiť, aby sa zlepšili vyhliadky na úspech, pokiaľ ide o iniciatívy zamerané na dodržiavanie zásad obsiahnutých vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv; na tento účel žiada Komisiu a členské štáty, aby efektívnejšie koordinovali svoju činnosť a žiada Komisiu, aby predložila výročnú správu o postupoch hlasovania o ľudských právach v rámci OSN, v ktorej zanalyzuje, ako boli tieto postupy ovplyvnené politikami EÚ, jej členskými štátmi a politikami iných blokov; opakuje, že delegácie EÚ a členské štáty EÚ v Ženeve by mali viac uprednostňovať aktívnu pomoc krajinám, ktoré nie sú členmi EÚ, v skoršej fáze diskusií a vyhnúť sa preceňovaniu vnútorných diskusií určených na dosiahnutie jednotnosti EÚ na úkor prístupu „najmenšieho spoločného menovateľa“;
48. znovu potvrdzuje rozhodujúci význam osobitných postupov a mandátov pre jednotlivé krajiny v rámci UNHRC; víta novo zriadený tematický mandát v oblasti kultúrnych práv a víta rozšírenie tematických mandátov na právo na výživu, slobodu náboženského vyznania alebo viery a osoby vysídlené v rámci krajiny; ďalej víta rozšírenie mandátov krajín na Burundi, Haiti, Kambodžu, Somálsko, Kórejskú ľudovodemokratickú republiku (KLDR), Mjanmarsko a Sudán; vyjadruje poľutovanie nad tým, že mandáty Libérie a Konžskej demokratickej republiky (KDR) neboli rozšírené;
49. s potešením víta rozhodnutie UNHCR z roku 2008 rozšíriť mandát osobitného zástupcu Generálneho tajomníka OSN pre obchodné a ľudské práva a závery Rady schválené

v decembri 2009 počas švédskeho predsedníctva, v ktorých sa víta práca osobitného zástupcu; vyzýva členské štáty EÚ, aby pokračovali v práci na uvádzaní záverečných odporúčaní mandátu a rámca „ochrany, dodržiavania a nápravy“ do praxe, ktoré sa majú predstaviť na zasadnutí UNHCR v roku 2011;

50. víta osobitné zasadnutia UNHRC týkajúce sa situácie v oblasti ľudských práv na východe Konžskej demokratickej republiky, vplyvu globálnej hospodárskej a finančnej krízy na všeobecné dodržiavanie a účinné uplatňovanie ľudských práv, situácie v oblasti ľudských práv na Srí Lanke a na okupovaných palestínskych územiach a vo východnom Jeruzaleme; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že počas 12. zasadnutia UNHRC 16. októbra 2009 členské štáty EÚ neboli schopné predložiť spoločnú pozíciu, pokiaľ ide o hlasovanie o Goldstonovej správe, keď 4 členské štáty hlasovali proti, 2 sa zdržali hlasovania a 2 štáty neboli na hlasovaní prítomné; vyzýva členské štáty a všetky relevantné inštitúcie EÚ, aby dospeli k užšej politickej koordinácii v Rade pre ľudské práva a v iných orgánoch OSN; zdôrazňuje, že dodržiavanie medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva všetkými stranami a za každých okolností zostáva nevyhnutnou podmienkou dosiahnutia spravodlivého a dlhodobého mieru na Blízkom východe; naliehavo preto vyzýva všetky strany, aby splnili rezolúcie VZ OSN schválené 5. novembra 2009 a 26. februára 2010 tým, že podniknú vyšetrovania, ktoré budú v súlade s medzinárodnými normami; vyzýva vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby zaručila, aby sa osoby, ktoré porušili medzinárodné právo, zodpovedali v súlade so záväzkom EÚ v rámci Ženevského dohovoru a prioritou EÚ bojovať proti beztrestnosti;
51. podporuje nezávislosť Úradu vysokého komisára pre ľudské práva (OHCHR); vyjadruje poľutovanie nad tým, že počas desiateho pravidelného zasadnutia v marci 2009 bola aj napriek postoju EÚ prijatá rezolúcia zameraná na obmedzenie nezávislosti OHCHR; vyzýva inštitúcie EÚ, aby systému osobitných postupov OHCHR ako celku poskytli dodatočné finančné prostriedky, aby sa zaručilo, aby všetci držitelia mandátu osobitných postupov mali dostatok zdrojov na primeraný výkon svojich funkcií;

Spolupráca EÚ s Medzinárodným trestným súdom

52. opakovane vyjadruje silnú podporu Medzinárodnému trestnému súdu a jeho prvoradému cieľu bojovať proti beztrestnosti genocídy, vojnových zločinov a zločinov proti ľudskosti; víta skutočnosť, že Bangladéš, Seychely, Svätá Lucia a Moldavsko v marci, auguste a októbri 2010 ratifikovali Rímsky štatút, čím sa zvýšil celkový počet zmluvných štátov na 114; zdôrazňuje, že Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu ratifikovali všetky členské štáty EÚ ako hlavnú zložku demokratických zásad a hodnôt Únie, a vyzýva preto členské štáty, aby plne dodržiavali štatút ako súčasť *acquis* EÚ; zdôrazňuje význam zásady univerzálnosti a vyzýva ESVČ, členské štáty EÚ a Komisiu, aby pokračovali vo svojom energickom úsilí o podporu všeobecnej ratifikácie Rímskeho štatútu, dohody o výsadách a imunitách Medzinárodného trestného súdu a o prijatie potrebných vnútroštátnych vykonávacích právnych predpisov a aby preskúmali spoločnú pozíciu Rady 2003/444/SZBP zo 16. júna 2003 o Medzinárodnom trestnom súde a akčným plánom z roku 2004 nadväzujúcim na spoločnú pozíciu; požaduje, aby sa toto úsilie rozšírilo aj na Dohodu o výsadách a imunitách Medzinárodného trestného súdu, ktorá je pre súd významným prevádzkovým nástrojom; ďalej žiada členské štáty EÚ, aby revidovali a aktualizovali spoločnú pozíciu a akčný plán o MTS s cieľom posilniť účinnú pomoc EÚ pre MTS v súvislosti so súčasným vývojom, výzvami a potrebami súdu

vzhľadom na to, že počet zatýkacích rozkazov MTS a konaní pred ním sa naďalej zvyšuje, a aby začali diskusie o možnom prispôbení smerníc EÚ o medzinárodnom súdnictve/MTS;

53. rozhodne nabáda ESVČ, Komisiu a členské štáty EÚ, aby podporovali vykonávanie rozhodnutí MTS a spoluprácu so súdom počas rokovaní o rozšírení a počas prístupového procesu, ako aj na všetkých samitoch EÚ a pri všetkých dialógoch s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, vrátane Spojených štátov amerických, Číny, Ruska, Africkej únie a Izraela; naliehavo vyzýva najmä Radu a Komisiu, aby zaručili, aby spravodlivosť bola neodlučiteľným prvkom všetkých rokovaní o mieri; vyzýva ESVČ, aby systematicky sledovala zaradovanie doložky o MTS do súvisiacich dohôd s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, vyzýva vysokú predstaviteľku, aby zaručila, aby bol MTS primerane začlenený medzi priority zahraničnej politiky EÚ a zahrnutý do mandátu osobitných zástupcov EÚ a ďalej aby zaručila, aby zamestnanci ESVČ pravidelne absolvovali odborné školenia o MTS tak v ústrediach, ako aj v delegáciách EÚ; vyzýva vysokú predstaviteľku, aby vymenovala osobitného vyslanca pre medzinárodnú spravodlivosť s mandátom podporovať, realizovať a reprezentovať záväzok EÚ k boju proti beztretnosti a k MTS v zahraničných politikách EÚ;
54. víta, že Belgicko vykonalo zatýkací rozkaz vydaný predbežnou procesnou komorou III MTS na Jeana Pierra Bembu 3. júla 2008; berie však s veľkým znepokojením na vedomie, že osem zatýkacích rozkazov, ktoré vydal MTS, vrátane zatýkacích rozkazov na vysokých veliteľov Božej armády odporu v Ugande, na Bosca Ntagandu v KDR, Ahmada Hárúna, Aliho Kušajbu a sudánskeho prezidenta Umara Hassana Ahmada al-Bašíra, nebolo vykonaných; vyjadruje sklamanie nad pretrvávajúcou neschopnosťou Sudánu zatknúť a previesť podozrivých pred MTS, čím Sudán neustále porušuje svoje záväzky vyplývajúce z rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN 1593 (2005); konštatuje, že 26. mája 2010 predbežná procesná komora I MTS informovala Bezpečnostnú radu OSN o nedostatku spolupráce Sudánskej republiky v prípade Hárúna a Kušajbu; vyjadruje hlboké znepokojenie, že dve zmluvné strany MTS, Čad a Keňa, nedávno pozvali prezidenta Omara al-Bašíra a privítali ho na svojich územiach, napriek svojmu záväzku v rámci Rímskeho štatútu zatknúť ho, a nevykonali príslušný zatýkací rozkaz; požaduje, aby sa naďalej pokračovalo v hľadaní zvyšných obžalovaných a berie na vedomie úlohu, ktorú by EÚ a MTS mohli zohrávať pri zaručovaní, aby sa vyšetrili možné vojnové zločiny na Srí Lanke a v Konžskej demokratickej republike;
55. víta angažovanosť USA a ich obnovený záväzok k MTS, ktorý sa v neposlednom rade prejavil ich účasťou ako pozorovateľa na ôsmom zhromaždení štátov, ktoré sú zmluvnými stranami, v Haagu v novembri 2009, ako aj na prvej konferencii o preskúmaní Rímskeho štatútu v júni 2010; s uspokojením berie na vedomie prvé sľubné vyjadrenia vlády USA o MTS a prísľuby spolupráce so súdom, ktoré boli prednesené počas konferencie o preskúmaní; vyzýva USA, aby obnovila svoj podpis a naďalej sa angažovala v MTS, najmä plnou spoluprácou v situáciách, ktoré sú predmetom vyšetrovania MTS alebo predbežných analýz, a doplnením komplexnej politiky MTS;
56. podnecuje nadchádzajúce parlamentné zhromaždenie AKT – EÚ, aby rokovalo o boji proti beztretnosti v medzinárodnej rozvojovej spolupráci a príslušnom politickom dialógu tak, ako bol schválený v niekoľkých uzneseniach a v článku 11.6 revidovanej Dohody z Cotonou, s cieľom začleniť boj proti beztretnosti a posilňovanie zásad právneho štátu do jestvujúcich programov a činností rozvojovej spolupráce; vyzýva EÚ a

jej členské štáty, aby pokračovali v dialógu s Africkou úniou o týchto otázkach a aby podporili africké zmluvné strany, aby naďalej dodržiavali svoje záväzky v rámci Rímskeho štatútu; vyjadruje podporu žiadosti súdu zriadiť kontaktný úrad s Africkou úniou v Addis Abebe;

57. konštatuje, že spolupráca medzi zmluvnými stranami, signatárskymi štátmi a súdom je aj naďalej podľa článku 86 Rímskeho štatútu zásadná z hľadiska účinnosti a úspechu systému medzinárodnej trestnej spravodlivosti, najmä z hľadiska kapacity presaditeľnosti práva a v záujme účinných a nezávislých súdnych činností súdu; okrem toho potvrdzuje dohodu o spolupráci a pomoci medzi MTS a EÚ a na základe tejto dohody vyzýva Európsku úniu a jej členské štáty, aby v súvislosti s prebiehajúcimi konaniami súdu poskytli všetku nevyhnutnú pomoc vrátane tzv. podpory na mieste, najmä čo sa týka vykonávania zvyšných zatýkacích rozkazov; naliehavo vyzýva členské štáty EÚ, aby schválili vnútroštátne právne predpisy o spolupráci v súlade s časťou IX Rímskeho štatútu, pokiaľ tak ešte neurobili, a aby uzavreli ad hoc dohody so súdom v oblasti presadzovania rozsudkov súdu a ochrany a presťahovania obetí a svedkov; vyzýva členské štáty EÚ, aby zahrnuli spoluprácu ako trvalú položku do programu zhromaždenia štátov, ktoré sú zmluvnými stranami MTS, s cieľom zaručiť, aby sa vymieňali osvedčené postupy, a zabezpečiť, aby sa diskutovalo o prípadoch odmietnutia spolupráce a aby toto zhromaždenie prijalo primerané opatrenia;
58. zdôrazňuje potrebu posilniť systém medzinárodnej trestnej spravodlivosti vo všeobecnosti a v tomto ohľade berie so znepokojením na vedomie, že Ratko Mladić a Goran Hadžić ostávajú na slobode a neboli postavení pred tribunál ICTY; v tejto súvislosti vyzýva srbské orgány, aby zaistili plnú spoluprácu s ICTY, na základe ktorej by mali byť zatknutí a vydaní všetci zvyšní obžalovaní, aby sa otvorila cesta k ratifikácii dohody o stabilizácii a pridružení; konštatuje potrebu nepretržitej podpory vrátane finančnej podpory pre osobitný tribunál pre Sierru Leone, aby sa ukončili prebiehajúce konania vrátane všetkých odvolacích konaní; berie tiež na vedomie pokrok v medzinárodnej spolupráci pre poskytovanie odborných znalostí a pomoci, pri ktorých by identifikácia, zber a uchovávanie informácií pomohli širokému spektru medzinárodných a prechodných mechanizmov spravodlivosti, najmä prostredníctvom rýchlej reakcie v oblasti spravodlivosti, ktorého zmluvnými stranami je viac než polovica členských štátov EÚ, a podporuje pretrvávajúcu a zvýšenú podporu rýchlej reakcie v oblasti spravodlivosti;

Usmernenia EÚ pre oblasť ľudských práv

Trest smrti

59. pripomína rezolúciu vyzývajúcu na všeobecné moratórium na uplatňovanie trestu smrti (rezolúcia 63/168), ktorú prijalo Valné zhromaždenie OSN 18. decembra 2008; zdôrazňuje, že za rezolúciu doteraz hlasovalo 106 krajín, čo potvrdzuje, že postoj proti trestu smrti sa na celosvetovej úrovni postupne zjednocuje;
60. víta rozhodnutia o zrušení trestu smrti, ktoré v roku 2009 prijali Burundi a Togo, ako aj štát Nové Mexiko v USA; naliehavo vyzýva USA, aby zrušili trest smrti a vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že trest smrti sa stále uplatňuje v 35 z 50 štátov USA;
61. vyzýva Radu a Komisiu, aby podnietili k podpísaniu, ratifikácii a vykonávaniu druhého opčného protokolu k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach (ICCPR) alebo podobného regionálneho nástroja tie krajiny, ktoré tak dosiaľ neurobili;

62. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že spoločnosti so sídlom v EÚ budú mať povolenie vyrábať a predávať thioipental sodný len na lekárske účely a že na získanie každého povolenia na výrobu tohto lieku bude nutné splniť požiadavky na označenie tak, aby sa na obale uvádzalo, že v súlade s národnými a európskymi právnymi predpismi zakazujúcimi trest smrti, mučenie alebo akékoľvek iné kruté a neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie sa tento výrobok nesmie využívať na podávanie smrtiacich injekcií;
63. znovu opakuje, že EÚ je za každých okolností proti trestu smrti vrátane mimosúdnych popráv; pripomína, že EÚ zohráva vedúcu úlohu pri podpore organizácií občianskej spoločnosti, ktoré bojujú proti trestu smrti; žiada Komisiu, aby boj proti tomuto krutému a neľudskému trestu naďalej považovala za prioritu a aby túto problematiku v rámci EIDHR a geografických nástrojov zachovala ako tematickú prioritu; nepovažuje doživotný trest odňatia slobody bez podmieneného prepustenia na slobodu za prijateľnú alternatívu k trestu smrti;
64. naliehavo vyzýva krajiny, ktoré sa stále uchýľujú k trestu smrti ukameňovaním, aby zrušili právne predpisy umožňujúce tento neľudský trest; naliehavo vyzýva iránskych vodcov, aby prijali zákon jednoznačne zakazujúci kameňovanie ako zákonný trest, pretože je to najbarbarskejší z trestov smrti; odsudzuje skutočnosť, že mnohé krajiny ešte stále vynášajú rozsudok smrti a odsudzujú mladistvé osoby; odsudzuje skutočnosť, že iránsky režim uplatňuje trest smrti, čo Irán radí na druhé miesto hneď za Čínou v tabuľke krajín s najvyšším počtom popráv; dôrazne odsudzuje zvýšený počet popráv, ku ktorým dochádza po pokojných demonštráciách v súvislosti s prezidentskými voľbami v Iráne v júni 2009; je znepokojený tým, že najvyšší počet popráv v celosvetovom meradle sa naďalej vykonáva v Číne a vyzýva Čínu, aby zverejnila svoje štátne údaje o popravách, aby bola možná transparentná analýza a diskusia o treste smrti; víta pozitívny krok bieloruských orgánov, ktoré zriadili pracovnú skupinu, ktorej úlohou je vypracovať návrhy na zavedenie moratória na trest smrti; zostáva znepokojený tým, že v Bielorusku, ktoré je jedinou európskou krajinou naďalej uplatňujúcou trest smrti, sa stále vykonávajú popravy a rodiny popravených sú bez informácií o dátume vykonania popravy a mieste pochovania popraveného;
65. konštatuje, že na svete je 32 jurisdikcií s právnymi predpismi, ktoré umožňujú trest smrti v prípade drogovej trestnej činnosti; berie na vedomie, že Úrad OSN pre drogy a kriminalitu (UNODC), Európska komisia a jednotlivé európske vlády sa aktívne podieľajú na financovaní a/alebo poskytovaní technickej pomoci, legislatívnej podpory a finančnej pomoci určenej na posilnenie protidrogových opatrení v štátoch, ktoré si ponechávajú trest smrti za drogovú trestnú činnosť; vyjadruje znepokojenie nad tým, že takáto pomoc by mohla viesť k nárastu uplatňovania trestu smrti a popráv; vyzýva Komisiu, aby vypracovala usmernenia týkajúce sa medzinárodného financovania protidrogových opatrení na vnútroštátnej a regionálnej úrovni s cieľom zabezpečiť, aby tieto programy nemali za následok porušovanie ľudských práv vrátane uplatňovania trestu smrti; zdôrazňuje, že zrušenie trestu smrti za trestnú činnosť súvisiacu s drogami by malo byť podmienkou poskytnutia finančnej a technickej pomoci, pomoci na budovanie kapacít a inej podpory súvisiacej s protidrogovými opatreniami;
66. je znepokojený tým, že v Bielorusku sa stále vykonávajú popravy, a táto krajina je jedinou európskou krajinou, v ktorej sa naďalej uplatňuje trest smrti; podporuje orgány v zriadení pracovnej skupiny, ktorej úlohou bude vypracovať návrhy na zavedenie

moratória na trest smrti;

67. vyjadruje hlboké znepokojenie nad zákonom proti homosexualite z roku 2009, ktorý v súčasnosti pripomienkuje ugandský parlament, v ktorom sa trestajú homosexuálne alebo bisexuálne osoby pokutami a odňatím slobody a v ktorom sa trestá dobrovoľný homosexuálny styk pokutami, uväznením a trestom smrti; vyzýva ugandský parlament, aby tento a každý podobný zákon zamietol; odsudzuje kriminalizáciu homosexuality na celom svete;

Práva lesbických žien, homosexuálnych mužov, bisexuálov a transsexuálov

68. vzhľadom na to, že v roku 2009 došlo na celom svete k početným porušeniam ľudských práv lesbických, homosexuálnych, bisexuálnych a transrodových osôb, víta skutočnosť, že pracovná skupina pre ľudské práva Rady Európskej únie schválila súbor nástrojov na presadzovanie a ochranu všetkých ľudských práv lesbických žien, homosexuálnych mužov, bisexuálov a transsexuálov; vyzýva delegácie EÚ a Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, aby plne vykonávali usmernenia obsiahnuté v súbore nástrojov;

Násilie páchané na ženách

69. poznamenáva, že v rámci programu trojice predsedníctiev – Francúzska, Českej republiky a Švédska – (od júla 2008 do decembra 2009) bola prioritou otázka násillia páchaného na ženách a dievčatách, a požaduje súdržnosť pri uplatňovaní zásad a politík v rámci EÚ i mimo nej vrátane zohľadnenia podpory zákazu mrzačenia ženských pohlavných orgánov ako porušenia ľudských práv; berie na vedomie nedávne prijatie nového súboru usmernení v tejto oblasti a očakáva, že mu Komisia predloží výsledky ich vykonávania;
70. berie na vedomie novú stratégiu Európskej Komisie v oblasti rodovej rovnosti, ktorá sa vzťahuje osobitne na problém mrzačenia ženských pohlavných orgánov; opakuje potrebu súdržnosti vnútorných a vonkajších politík EÚ, čo sa týka tejto konkrétnej otázky; naliehavo vyzýva Európsku komisiu a členské štáty EÚ, aby riešili problém mrzačenia ženských pohlavných orgánov v rámci politických dialógov s partnerskými krajinami a zúčastnenými stranami, ktoré sú relevantné k tejto citlivej otázke na vnútroštátnej úrovni, použitím participatívneho prístupu a zapojením postihnutých komúní; vyzýva Komisiu, Radu a členské štáty, aby oživilí všetky politické a inštitucionálne prostriedky s cieľom podporiť iniciatívy zamerané na čo najskoršie prijatie rezolúcie VZ OSN, ktorá bude požadovať celosvetové moratórium na mrzačenie ženských pohlavných orgánov;
71. nazdáva sa, že násilie páchané na ženách sa prejavuje aj v psychike; poznamenáva, že v oblasti práce sú ženy naďalej menej odmeňované v porovnaní s mužmi a že viac žien je zamestnaných v nebezpečných zamestnaniach alebo na čiastočný úväzok; zdôrazňuje preto, že úloha Komisie a členských štátov v tejto oblasti, tak v rámci Európskej únie, ako aj mimo nej, sa nemôže obmedziť na boj proti násilliu v užšom slova zmysle, vzhľadom na potrebu boja proti násilliu voči ženám vo všetkých jeho formách – fyzickej, psychickej, sociálnej a hospodárskej – a že by sa malo uprednostniť vzdelávanie bez rodovej zaujatosti medzi chlapcami a dievčatami od najútlejšieho veku a boj proti rodovým stereotypom;
72. zdôrazňuje význam komplexného vykonávania rezolúcií Bezpečnostnej Rady OSN 1325, 1820, 888 a 1889, v ktorých sa požaduje účasť žien vo všetkých fázach a na všetkých úrovniach riešenia konfliktov a ochrany žien a dievčat pred sexuálnym násillím

a diskrimináciou; vyzýva členské štáty, ktoré ešte nemajú národný akčný plán na vykonanie rezolúcie BR OSN 1325, aby takýto plán urýchlene prijali; dôrazne odsudzuje znásilnenie používané ako vojenský nástroj a opakujúce sa masové znásilnenia v KDR; požaduje úplné odhalenie neschopnosti mierových síl MONUSCO ukončiť masové znásilnenia; naliehavo vyzýva vysokú predstaviteľku EÚ/podpredsedníčku Komisie, aby prostredníctvom EUSECU a EUPOLU v KDR vykonala prieskum a podala správu EP o všetkých konžských a medzinárodných spoločnostiach alebo entitách zapojených do ťažobného priemyslu v KDR, ktoré platia ozbrojené skupiny a bezpečnostný personál zapojené do takýchto masových znásilnení a iných systematických zločinov proti civilnému obyvateľstvu;

73. vyzýva vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby zvýšila počet pracovníkov zaoberajúcich sa rodovými otázkami vo vonkajšej činnosti a vytvorila príslušné štruktúry; uznáva pokrok dosiahnutý v rámci SBOP tak v misiách, ako aj v odbornej príprave pracovníkov;
74. vyjadruje hlboké obavy z pevne zakorenenej rodovej diskriminácie a domáceho násillia v niektorých krajinách a poukazuje na to, že ženy žijúce vo vidieckych oblastiach sú osobitne zraniteľnou skupinou; obdobne je hlboko znepokojený prípadmi sexuálneho násillia a vysokou mierou znásilnení žien a dievčat v Južnej Afrike, ako aj tým, že vyšetrowanie je často neprimerané a marené rodovou zaujatosťou a obeť čelia mnohým prekážkam v prístupe k zdravotnej starostlivosti a pried'ahom v poskytovaní lekárskeho ošetrovania; dôrazne odsudzuje násillie voči ženám a deťom ako chronický problém v Guatemale a Mexiku;
75. je hlboko znepokojený situáciou žien a dievčat v Iráne, KDR a Afganistane; odsudzuje brutálne porušenia práv žien v KDR, naliehavo vyzýva medzinárodné spoločenstvo, aby výrazne zvýšilo finančné prostriedky zamerané na úsilie na ochranu žien pred znásilnením a zdôrazňuje, že situácii žien a dievčat v KDR treba venovať výraznú pozornosť na medzinárodnej úrovni; odsudzuje šiitský zákon o osobnom postavení prijatý v marci 2009, ktorý závažným spôsobom porušuje práva afganských žien a odporuje afganskej ústave aj medzinárodným normám v oblasti ľudských práv; víta úpravu zákona o osobných záležitostiach osôb podliehajúcich šiitskému právu, je však naďalej hlboko znepokojený určitými článkami zákona, ktoré odporujú záväzkom Afganistanu podľa Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien a Dohovoru o právach dieťaťa; naliehavo vyzýva afganské orgány, aby bezodkladne prijali kroky na zlepšenie situácie žien v krajine;
76. trvá na tom, aby sa všetky dialógy o ľudských právach otvorene zaoberali otázkou práv žien, a najmä otázkou boja proti všetkým podobám diskriminácie a násillia proti ženám a dievčatám a ich odstraňovania, predovšetkým vrátane potratov na základe pohlavia plodu, všetkých podôb škodlivých tradičných alebo zvykových praktík, napríklad mrzačenie ženských pohlavných orgánov, manželstvá medzi maloletými alebo nútené manželstvá, otázkou všetkých podôb obchodovania s ľuďmi, domáceho násillia a vyvražďovania žien, zneužívania v práci a hospodárskeho zneužívania, a podobne trvá na tom, že treba odmietnuť akékoľvek úvahy týkajúce sa zvykov, tradícií alebo náboženstva zo strany štátov s cieľom vyhnúť sa svojej povinnosti odstrániť túto brutalitu; zdôrazňuje, že snahy o odstránenie všetkých foriem mrzačenia ženských pohlavných orgánov by sa mali zintenzívniť tak na miestnej, ako aj na politickej úrovni, aby sa vyzdvihla skutočnosť, že takéto mrzačenie je tak problémom rodovej rovnosti, ako aj porušovaním ľudských práv,

pokiaľ ide o telesnú integritu; zdôrazňuje situáciu prisťahovaleckých mladých dievčat, ktoré vzhľadom na zásady niektorých komunít, náboženstiev alebo rodinnej cti musia čeliť týraniam, zabitiam v mene cti alebo mrzačeniu pohlavných orgánov a sú zbavené slobody;

77. pripomína rozvojové ciele tisícročia a zdôrazňuje, že prístup k vzdelaniu a zdravotnej starostlivosti je základným ľudským právom; domnieva sa, že v politike EÚ týkajúcej sa rozvoja a ľudských práv by mali dominovať zdravotné programy vrátane sexuálneho a reprodukčného zdravia, podpory rodovej rovnosti, posilnenia postavenia žien a práv dieťaťa, najmä ak pretrváva rodovo založené násilie a ak sú deti a ženy ohrozené HIV/AIDS alebo nemajú prístup k informáciám, prevencii a/alebo liečbe; vyzýva Komisiu, aby do svojej rozvojovej politiky, najmä do programov na podporu obchodu, zahrnula základné práva pracujúcich a program dôstojnej práce;
78. víta rezolúciu Rady OSN pre ľudské práva zo 16. júna 2009 o úmrtnosti a chorobnosti matiek, ktorým sa dá predchádzať, a o ľudských právach, v ktorej sa požadujú naliehavé kroky v súlade s rozvojovými cieľmi tisícročia s cieľom zabrániť zbytočným úmrtiam žien počas tehotenstva a pôrodu; konštatuje, že členské štáty EÚ túto rezolúciu podporili, a vyzýva ich, aby účinne presadzovali ochranu ľudských práv žien a dievčat, najmä ich právo na život, právo na rovnosť v dôstojnosti, právo na vzdelávanie, právo na slobodu hľadať, dostávať a poskytovať informácie, právo využívať výhody vedeckého pokroku, právo na nediskrimináciu a na maximálnu možnú úroveň telesného a duševného zdravia vrátane sexuálneho a reprodukčného zdravia;
79. vyzýva Radu, Komisiu a členské štáty, aby podporovali najmä ratifikáciu a vykonávanie protokolu Africkej únie o právach žien v Afrike zo strany členských štátov Africkej únie;

Mučenie a iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie

80. požaduje, aby poškodzovanie zdravia pacientov a ďalších osôb, najmä tých, ktoré nie sú schopné sa brániť, bolo uznané ako kruté, neľudské a ponižujúce zaobchádzanie, pričom uznáva, že určité úkony je ťažké preukázať, a preto žiada o najvyšší stupeň ostražitosťi;
81. žiada, aby sa uznalo, že menšiny, ako sú napríklad pôvodné skupiny a obyvatelia diskriminovaní na kastovom základe, sú neúmerne zraniteľné a vystavené súženiu;
82. vyzýva všetky štáty, ktoré ešte nepristúpili k Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu a jeho opčnému protokolu (OPCAT), aby tak urobili; naliehavo vyzýva štáty, aby stiahli všetky výhrady, ktoré vyjadrili k týmto nástrojom; nabáda štáty, ktoré podpísali protokol OPCAT, aby lepšie a rýchlejšie vykonali národný prevenčný mechanizmus;
83. nabáda štáty na celom svete, aby prijali a efektívne vykonali manuál o účinnom vyšetrovaní a dokumentácii mučenia a iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, všeobecne známy pod názvom Istanbulský protokol; považuje tento protokol za kľúčový nástroj zberu dôkazov a predchádzania beztrestnosti; je presvedčený, že beztrestnosť mučiteľov je aj naďalej výraznou prekážkou účinného predchádzania mučeniu, pretože implicitne podnecuje mučiteľov, aby naďalej vykonávali svoje ohavné praktiky;
84. zdôrazňuje význam účinného vykonávania usmernení EÚ na boj proti mučeniu a inému

krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu; vyzýva Radu a Komisiu, aby predložili výsledky vykonávania týchto usmernení, pričom treba osobitnú pozornosť venovať výsledkom z hľadiska rehabilitácie obetí mučenia v rámci európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva;

85. vyzýva členské štáty, aby prijali opatrenia nadväzujúce na požiadavky uvedené v jeho uznesení zo 17. júna 2010 o obchodovaní s určitým tovarom, ktorý možno použiť na vykonanie trestu smrti, mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie¹; vyzýva Komisiu, aby čo najskôr predložila revíziu niekoľkých ustanovení nariadenia Rady (ES) č. 1236/2005 z 27. júna 2005;
86. je osobitne znepokojený vysokou úrovňou korupcie, kriminality, politického prenasledovania, beztrestnosti, mučenia a väznenia príslušníkov opozície vo Venezuele v dôsledku politicizácie policajných síl, nedostatku politik a neschopnosti vlády riešiť tieto závažné ohrozenia ľudských práv;
87. vyjadruje hlboké znepokojenie nad výskytom porušení ľudských práv vo svete voči osobám na základe ich sexuálnej orientácie a odsudzuje všetky násilné kroky voči týmto osobám; poukazuje na zvýšený počet vražd transrodových osôb na celom svete; vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že v mnohých krajinách sa homosexualita stále považuje za trestný čin, ktorý sa trestá odňatím slobody a v niektorých prípadoch dokonca smrťou; víta v tomto ohľade rozhodnutie najvyššieho súdu v DÍlí z 2. júla 2009, ktorým sa dekriminalizovala homosexualita v Indii a vyzýva ostatné krajiny, aby tento príklad nasledovali;

Práva detí

88. vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že podľa odhadov je približne 215 miliónov detí zneužívaných na detskú prácu, pričom tri štvrtiny z nich vykonávajú najhoršie formy detskej práce (údaje ILO, 2009); víta závery Rady EÚ zo 14. júna 2010 o detskej práci a súvisiacu štúdiu Komisie (SEC(2010)0037), v ktorej Komisia žiada komplexnú politiku EÚ, ktorá by sa zameriavala na rozvoj a odstraňovanie chudoby; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila efektívne monitorovanie pokroku v tejto oblasti a podnecovala spolu s členskými štátmi vykonávanie v dialógu s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ;
89. pripomína úspešné jedenáste fórum MVO EÚ ľudských právach na tému boja proti násiliu na deťoch, ako aj činnosť švédskeho predsedníctva (Štokholm, júl 2009) a jeho výzvy, aby sa pokračovalo v legislatívnej činnosti zameranej na zavedenie zákazu všetkých foriem telesných trestov v akomkoľvek prostredí vrátane domáceho prostredia, stanovili sa najlepšie postupy a ponaučenia v rámci boja proti násiliu na deťoch v konfliktoch a v situáciách po konfliktoch a zvýšila sa súdržnosť medzi vonkajšou činnosťou EÚ a vnútornými politikami jej členských štátov v oblasti práv dieťaťa;
90. vyjadruje vážne obavy zo skutočnosti, že milióny detí sú stále obeťami znásilnení, domáceho násillia a fyzického, emocionálneho a sexuálneho zneužívania vrátane sexuálneho a hospodárskeho vykorisťovania; zdôrazňuje, že všetky práva, ktoré sú uznané v Dohovore o právach dieťaťa a v jeho opčných protokoloch, majú rovnaký význam, požaduje plnú ratifikáciu a splnenie záväzkov a žiada, aby sa novým formám komerčného sexuálneho vykorisťovania detí venovala osobitná pozornosť;

¹ Prijaté texty, P7_TA(2010)0236.

91. je vážne znepokojený skutočnosťou, že vo východnej Európe a Strednej Ázii sa medzi mužmi, ženami i deťmi naďalej rýchlo zvyšuje nákaza HIV; so znepokojením konštatuje, že prístup k antiretrovirálnej liečbe tam patrí stále medzi najnižšie na svete; so znepokojením konštatuje, že stigmatizácia a diskriminácia, ktoré porušujú základné práva detí postihnuté ochorením HIV a ohrozujú ich dôstojnosť, prekážajú ďalšiemu pokroku v prevencii, starostlivosti a podpore; vyzýva Komisiu, aby zvažila politické reformy, zmeny programov a prerozdelenie zdrojov s cieľom chrániť práva a dôstojnosť detí a mladých ľudí, ktorí sú zraniteľní, ohrození a žijú s chorými na HIV alebo sú týmto ochorením postihnutí;
92. naliehavo požaduje prijatie dodatočných opatrení EÚ na boj proti detskej práci a vyzýva EÚ, aby efektívnejšie uplatňovala nástroje, ktoré má k dispozícii, a to tak, že ich začlení do dialógov a konzultácií o ľudských právach; vyzýva EÚ, aby účinne vykonávala usmernenia EÚ o právach dieťaťa a aby preskúmala možnosti prijatia usmernení o boji proti detskej práci; pripomína, že aj obchodná politika EÚ môže zohrávať užitočnú úlohu v boji proti detskej práci, predovšetkým prostredníctvom uplatnenia stimulov VSP+; dúfa, že v budúcnosti sa tento nástroj lepšie posúdi a bude predmetom ročného hodnotenia, ktoré sa predkladá Európskemu parlamentu pri príležitosti výročnej diskusie o ľudských právach;
93. poznamenáva, že v roku 2009 sme si pripomenuli 20. výročie Dohovoru o právach dieťaťa; s uspokojením konštatuje, že k dohovoru už pristúpili takmer všetky krajiny, a naliehavo vyzýva krajiny, ktoré k nemu nepristúpili, aby tak bezodkladne urobili; zostáva hlboko znepokojený tým, že úplné uplatňovanie práv, ktoré zahŕňa, sa v širokej miere porušuje; požaduje zvýšenie pozornosti venovanej potrebám detí, čo sa týka osobitnej ochrany a starostlivosti vrátane primeranej právnej ochrany pred narodením, ako aj po ňom tak, ako sa predpokladá v Dohovore o právach dieťaťa a v Deklarácii práv dieťaťa; víta vymenovanie osobitného zástupcu generálneho tajomníka pre násilie páchané na deťoch a zdôrazňuje význam tohto mandátu;
94. vyjadruje hlboké znepokojenie nad situáciou detí zatiahnutých do ozbrojených konfliktov alebo inak nimi ovplyvnených, či dokonca detí nútených aktívne sa týchto konfliktov zúčastňovať; naliehavo vyzýva Komisiu a Radu, aby posilnili vykonávanie usmernení EÚ o deťoch v ozbrojených konfliktoch; víta novú rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN 1882 (2009), ktorá ďalej posilňuje ochranu detí zatiahnutých do ozbrojených konfliktov alebo inak nimi zasiahnutých;
95. vyjadruje hlboké obavy z používania detí ako vojakov; vyzýva EÚ a OSN, aby podnikli okamžité kroky na odzbrojenie, rehabilitáciu a opätovnú integráciu detí;

Obhajcovia ľudských práv

96. víta podniknuté kroky na vykonanie revízie a aktualizácie usmernení EÚ o obhajcoch ľudských práv po ich revízii v roku 2008; berie na vedomie vypracovanie viac ako 60 miestnych vykonávacích stratégií a vymenovanie príslušných styčných úradníkov; je však naďalej osobitne znepokojený zlyhaním vykonania týchto usmernení delegáciami EÚ, vyzýva ESVČ, aby vypracovala plán vykonávania s jasnými ukazovateľmi a konečnými termínmi s cieľom pokračovať v pokroku smerom k účinnému vykonávaniu usmernení a žiada o zoznam dostupných miestnych stratégií; vyzýva ESVČ, Radu, Komisiu a členské štáty, aby prijali potrebné kroky na zvýšenie povedomia o smerniciach medzi obhajcami ľudských práv a diplomatmi EÚ pracujúcimi v krajinách, ktoré nie sú členmi

EÚ; vyzýva misie EÚ, aby udržiavali pravidelné kontakty s obhajcami ľudských práv predtým, ako podniknú vlastné kroky, a aby im poskytovali spätnú väzbu; zdôrazňuje, že počas procesu návrhu miestnych vykonávacích stratégií, by sa malo konzultovať so širokým spektrom obhajcov ľudských práv pracujúcich tak v mestských, ako aj vo vidieckych oblastiach na hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, ako aj na občianskych a politických právach; konštatuje, že miestne vykonávacie stratégie by mali obsahovať konkrétne programy opatrení, ktoré by sa mali prijať na zlepšenia ochrany obhajcov ľudských práv, a že dosah týchto stratégií by sa mal po primeranom čase vyhodnocovať; v tejto súvislosti vyzýva na hodnotenie vykonávania pomoci a opatrení zo strany organizácií občianskej spoločnosti na podporu obhajcov ľudských práv v rámci európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva;

97. vyzýva vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby uprednostňovala efektívnejšie plnenie existujúcich nástrojov a mechanizmov na jednotnú a systematickú ochranu obhajcov ľudských práv, vyzýva vysokú predstaviteľku Európskej únie a všetkých komisárov s právomocami v oblasti vonkajších vzťahov, aby zaviedli politiku pravidelných stretnutí s obhajcami ľudských práv v rámci oficiálnych návštev v krajinách, ktoré nie sú členmi EÚ, a zdôrazňuje, že toto podporovanie obhajcov ľudských práv by sa taktiež malo povinne zahrnúť do mandátu osobitných zástupcov EÚ; zdôrazňuje, že tak vysoká predstaviteľka, ako aj osobitní zástupcovia sa budú zodpovedať Európskemu parlamentu za svoju činnosť v tejto oblasti;
98. naliehavo vyzýva Radu, Komisiu a členské štáty, aby vykonali opatrenia navrhnuté v uznesení Parlamentu z júna 2010 o politikách EÚ na podporu obhajcov ľudských práv s dôrazom na opatrenia zamerané na rýchle poskytnutie pomoci obhajcom ľudských práv v ohrození, ako sú napríklad núdzové víza a ochrana, a opatrenia, ktoré prinášajú verejnú podporu a viditeľné uznanie práce obhajcov ľudských práv s rodovým hľadiskom pri vykonávaní usmernení v prospech obhajkyň ľudských práv a iných osobitne zraniteľných skupín, akými sú napríklad obhajcovia pracujúci na podpore hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv a osoby pracujúce s právami menšín a pôvodných obyvateľov; žiada vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby presadzovala vykonávanie programu Mesto – útočisko, ktorý poskytuje útočisko obhajcom ľudských práv v európskych mestách;
99. žiada, aby inštitúcie EÚ v súvislosti s vykonávaním Lisabonskej zmluvy a zriadením ESVČ vytvorili mechanizmus medziinštitucionálnej spolupráce zameranej na obhajcov ľudských práv; je si vedomý skutočnosti, že vytvorenie takéhoto mechanizmu by sa mohlo uľahčiť, ak by sa vo všetkých inštitúciách a orgánoch EÚ zriadili kontaktné miesta a vypracovali jasné usmernenia pre obhajcov ľudských práv a ak by sa rozvíjala užšia spolupráca, a to so zameraním na obhajcov ľudských práv a členov misií a delegácií EÚ zodpovedných za oblasť ľudských práv a demokracie; vyzýva ESVČ, aby zriadila štatistickú databázu o prípadoch, v ktorých delegácie EÚ poskytli pomoc obhajcom ľudských práv, aby sa mohla vyhodnotiť efektívnosť usmernení a aby EP podala správu o výsledkoch týchto hodnotení;
100. uznáva závery uvedené v mnohých správach o ľudských právach, podľa ktorých sú obhajcovia ľudských práv, hoci neoceniteľne prispievajú k ochrane a presadzovaniu ľudských práv za cenu ohrozenia osobnej bezpečnosti, čoraz častejšie vystavení rôznym formám ostrých útokov, ako sú útoky na slobodu svedomia, vierovyznania, prejavu alebo združovania, útoky na relevantné osoby a ich vraždy, svojvoľné zatýkanie, nespravodlivé

súdne procesy a zatváranie úradov organizácií občianskej spoločnosti; vyzýva delegácie EÚ, aby zohrávali aktívnejšiu úlohu pri predchádzaní takýmto útokom v spolupráci s organizáciami občianskej spoločnosti príslušných krajín, pričom by mali byť obozretné a nevystaviť zamestnancov a podporovateľov týchto organizácií nebezpečenstvu;

101. je naďalej opatrný voči vládam krajín EÚ, ktoré nie sú členmi EÚ a ktoré využívajú prijímanie kontroverzných zákonov o MVO ako pokus o umlčanie hnutí v oblasti ľudských práv, ako napríklad v prípade zákona o charitatívnych organizáciách a spolkoch, ktorý schválil etiópsky parlament v januári 2009, podľa ktorého sa prakticky zakazujú všetky činnosti v oblasti ľudských práv;
102. odsudzuje skutočnosť, že v niektorých krajinách sú bežné útoky a anonymné hrozby voči obhajcom ľudských práv a novinári, najmä tí, ktorí sa venujú korupcii a pašovaniu drog, čelia za svoju prácu hrozbám a útokom;
103. vyjadruje hlboké poľutovanie nad vraždami Stanislava Markelova, Anastázie Baburovej a Natálie Estemirovej v Rusku a nad vraždami André Rwisereka a Jeana Leonarda Rugambageho v Rwande, nad svojvoľným zadržiavaním Roxany Saberiovej a Abdolfattaha Soltaniho v Iráne a nad pokračujúcim väznením a nedostatkom primeraného prístupu k zdravotnej starostlivosti, ktorému v Číne čelil držiteľ Sacharovovej ceny za rok 2008 Chu Ťia, ku ktorým došlo počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje správa; naliehavo vyzýva čínske úrady, aby bezodkladne objasnili situáciu význačného právnik v oblasti ľudských práv Kaa Č' šenga, ktorý zmizol 4. februára 2009 a aby začali úplne nezávislé a transparentné vyšetrenie jeho zmiznutia;
104. odsudzuje zadržiavanie a prenasledovanie saharawských obhajcov ľudských práv na Marokom kontrolovanom území Západnej Sahary a naliehavo vyzýva OSN, aby začlenila monitorovanie situácie v oblasti ľudských práv do misie OSN pre Západnú Saharu (misia MINURSO);
105. berie na vedomie prepustenie miestnych obhajcov ľudských práv na Kube; vyjadruje hlboké poľutovanie nad skutočnosťou, že kubánska vláda odmieta uznať monitorovanie ľudských práv ako legitímnu činnosť a odmieta miestnym skupinám pre ľudské práva zákonný štatút; so znepokojením konštatuje, že zadržiavanie obhajcov ľudských práv v krajine je tiež závažným porušením ľudských práv; žiada vládu Kuby, aby neposielala politických väzňov do vyhnanstva a aby im umožnila slobodne vycestovať a vrátiť sa späť na Kubu bez toho, aby ich zatýkala;
106. víta rozhodnutie výboru pre Nobelovu cenu za mier udeliť Liouovi Siao-poovi Nobelovu cenu za mier za rok 2010 za jeho dlhý a nenásilný boj za základné ľudské práva a slobody v Číne; naliehavo vyzýva pekinskú vládu, aby okamžite a bezpodmienečne prepustila Lioua Siao-poa na slobodu a zrušila všetky reštrikcie uvalené na jeho manželku Liu Siao;
107. vyjadruje vážne znepokojenie nad tým, že Irán v roku 2008 a 2009 naďalej obmedzoval nezávislých obhajcov ľudských práv a členov občianskej spoločnosti a stále dochádzalo k závažnému porušovaniu ľudských práv, ba dokonca toto porušovanie sa stupňovalo; odsudzuje svojvoľné zadržiavanie, mučenie a väznenie obhajcov ľudských práv pre ich pôsobenie na základe obvinení z „aktivít v rozpore s národnou bezpečnosťou“; s poľutovaním si všíma súčasnú vládnu politiku zameranú proti učiteľom a akademikom a odsudzuje bránenie študentom v prístupe k vyššiemu vzdelávaniu a prenasledovanie a väznenie študentských aktivistov; vyjadruje poľutovanie nad zmätkom po

prezidentských voľbách 12 júna 2009 a po násilnostiach, ku ktorým sa uchýlili iránske úrady, čo vyústilo do svojvoľného zadržovania najmenej 400 ľudí, oznámených najmenej 40 zabití, masových procesov s osobami obvinenými z trestných činov proti národnej bezpečnosti, zlého zaobchádzania a mučenia, ako aj do vydania rozsudkov smrti;

Doložky o ľudských právach

108. zdôrazňuje dôležitosť a nevyhnutnosť doložiek o ľudských právach a demokracii a účinných mechanizmov urovnávania sporov v obchodných dohodách vrátane dohôd o rybolove, medzi EÚ a krajinami, ktoré nie sú jej členmi; opätovne však žiada, aby túto doložku sprevádzal mechanizmus na presadzovanie, aby sa zaručilo jej vykonávanie v praxi; zdôrazňuje význam dôsledného monitorovania stavu ľudských práv krajín, ktoré nie sú členmi EÚ a vstupujú do obchodných vzťahov s EÚ; zdôrazňuje, že takéto monitorovanie a hodnotenie by malo obsahovať formálne konzultácie s občianskou spoločnosťou o dosahu týchto dohôd; požaduje vytvorenie jasného súboru hodnotiacich kritérií v oblasti ľudských práv v rámci dohôd o individuálnom obchode o aby sa zabezpečilo, že bude jestvovať jasná norma a porozumenie oboch strán o tom, aké situácie a kroky môžu aktivovať takéto doložky o ľudských právach;
109. opätovne potvrdzuje zásadu nedeliteľnosti ľudských práv a odsudzuje pokusy považovať akékoľvek právo alebo príčinu diskriminácie za menej významnú ako iné; vyzýva Komisiu a Radu, aby pri rokovaniach o doložkách o ľudských právach s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, dodržiavali zásadu nedeliteľnosti;
110. zdôrazňuje, že EÚ by v záujme plnenia svojich medzinárodných záväzkov v oblasti ľudských práv mala vzhľadom na charakter dohôd a konkrétnu situáciu každej partnerskej krajiny zahrnúť systematické doložky týkajúce sa demokracie, zásad právneho štátu a ľudských práv, ako aj sociálne a environmentálne normy; domnieva sa, že tieto doložky by mali umožniť Komisii, aby aspoň dočasne pozastavila obchodné výhody vrátane tých výhod, ktoré vyplývajú z dohôd o voľnom obchode, ak sa nájdu dostatočné dôkazy o porušovaní ľudských práv vrátane pracovných práv, a to buď na základe vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť členského štátu alebo Európskeho parlamentu; domnieva sa, že EÚ by mala v každom prípade jasne uviesť primerané sankcie, ktoré by sa mohli vzťahovať na krajiny, ktoré nie sú členmi EÚ a dopúšťajú sa závažného porušovania ľudských práv, a mala by ich uplatňovať; opakuje svoju výzvu Komisii, Rade a najmä vysokej predstaviteľke/podpredsedníčke Komisie, aby zabezpečila platnosť doložiek o ľudských právach v platných medzinárodných dohodách, a teda aby vytvorila postup účinného vykonávania týchto doložiek v zmysle článkov 8, 9 a 96 Dohody z Cotonou;
111. víta využívanie hodnotení vplyvu týkajúcich sa udržateľného rozvoja, ale domnieva sa, že v záujme zabezpečenia neustáleho hodnotenia by sa mali vykonávať bezprostredne po zavedení dohody, a nielen ex ante;
112. berie na vedomie fungovanie všeobecného systému preferencií plus (VSP+); domnieva sa však, že tento systém, v rámci ktorého sa odmeňujú krajiny so značnými obchodnými výhodami za dodržiavanie medzinárodných dohôd a noriem týkajúcich sa ľudských práv a pracovných práv, sa musí podrobnejšie a transparentnejšie monitorovať, a to aj prostredníctvom podrobných hodnotení vplyvu zameraných na ľudské práva, jednotného a spravodlivého systému referenčných hodnôt a otvorených konzultácií pri udeľovaní preferencie, a že obchodné preferencie sa musia poskytovať iba krajinám, ktoré ratifikovali a účinne vykonávajú kľúčové medzinárodné dohovory o udržateľnom rozvoji,

ľudských právach – najmä o detskej práci – a dobrej správe verejných vecí; vyzýva na intenzívnejšie monitorovanie vykonávania s občianskou spoločnosťou, odbormi a spoločenstvami s prihliadnutím na úspechy, ako aj prekážky pri rozvoji ľudských práv vrátane sociálnych, hospodárskych, kultúrnych a environmentálnych práv; zdôrazňuje, že je dôležité dôkladne monitorovať vykonávanie ICCPR zo strany Pakistanu, ktorý je vyzvaný na účasť na systéme VSP+;

113. naliehavo vyzýva Komisiu, aby predložila návrh nariadenia, ktorým sa do EÚ zakáže dovoz tovaru vyrobeného prostredníctvom nútenej práce, a najmä detskej práce, pri porušovaní základných noriem v oblasti ľudských práv; zdôrazňuje, že takéto nariadenie by malo EÚ umožniť, aby preskúmala špecifické nároky;
114. víta, že doložka o ľudských právach bola začlenená do dohody o partnerstve medzi EÚ a Indonéziou a do stabilizačnej a asociačnej dohody s Albánskom, ktoré vstúpili do platnosti počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje táto správa, na základe čoho sa počet krajín, ktoré súhlasili so začlenením tejto doložky do dohôd s EÚ, zvýšil na viac ako 120;
115. vyjadruje hlboké poľutovanie nad nedostatočnými opatreniami v nadväznosti na doložky o ľudských právach vložené do Dohody z Cotonou a naliehavo vyzýva vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, Komisiu, Radu a členské štáty, aby v plnej miere uplatňovali tieto doložky a v rámci dvojstranných a regionálnych rozhovorov s partnerskými krajinami AKT venovali rozsiahlu pozornosť problémom v oblasti ľudských práv a podpore ľudských práv;

Podpora demokracie a zásad právneho štátu vo vonkajších vzťahoch

116. víta závery Rady o podpore demokracie vo vonkajších vzťahoch EÚ¹, ako aj prijatie programu činnosti EÚ na podporu procesu budovania demokracie vo vonkajších vzťahoch EÚ, ktorý je prostriedkom zlepšenia súdržnosti a účinnosti podpory demokracie EÚ;
117. naliehavo žiada Komisiu, aby potrebnými iniciatívami a finančnými záväzkami napokon bezodkladne nadviazala na správu o ľudských právach z roku 2007, v ktorej Parlament uviedol, že považuje „nenásilie za najvhodnejší prostriedok, ktorým sa zabezpečí, že sa budú využívať, zachovávať, presadzovať a dodržiavať základné ľudské práva“ s vierou, že „jeho podpora by mala predstavovať prioritný cieľ v politike EÚ pre ľudské práva a demokraciu“;
118. vyzýva Komisiu, aby do ročných akčných programov svojich vonkajších nástrojov, najmä EIDHR, ako aj do dokumentov o stratégii regiónov a krajín výraznejšie začleňovala program podpory demokracie a aby pritom dôsledne zohľadňovala osobitnú situáciu v príslušných krajinách a regionálnu stratégiu EÚ;
119. berie na vedomie správu organizácie Amnesty International za rok 2010, v ktorej sa poukazuje na prebiehajúci proces proti bývalému riaditeľovi ropnej spoločnosti JUKOS Michailovi Chodorkovskému a jeho obchodnému spoločníkovi Platonovi Lebedevovi ako na príklad nespravodlivých procesov v Rusku; vyzýva Ruskú federáciu, aby zaručila, aby sa pri stíhaní týchto a všetkých iných obžalovaných v rámci ruského systému súdnictva dodržiavali základné normy riadneho procesu a ľudské práva;

¹ Rada pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy, 17.11.2009.

120. naliehavo vyzýva ruské súdne orgány, aby urýchlili vyšetovanie smrti ruského právniká Sergeja Magnického zo 16. novembra 2009; vyjadruje poľutovanie, že tento prípad je stále osobitným príkladom vážnych nedostatkov systému súdnictva v tejto krajine; vyjadruje poľutovanie nad tým, že kým ochrancovia ľudských práv sú často obeťou surového zaobchádzania a súdnych procesov, ktoré odporujú trestnému poriadku Ruskej federácie (napr. článku 72 v prípade obvinenia Olega Orlova z organizácie Memorial za ohováranie), tí, ktorí sú vinní z napadnutia alebo dokonca vraždy ochrancov ľudských práv, nezávislých novinárov a právnikov, majú až príliš často zabezpečenú beztrestnosť; vyzýva Radu, aby v prípade, že zo strany ruských orgánov nenastane obrat k lepšiemu v spolupráci a vyšetovaní prípadu Sergeja Magnického, naliehala na ruské orgány, aby postavili zodpovedné osoby pred súd, a aby zvažila zavedenie zákazu vstupu do EÚ pre ruských úradníkov zapojených do tohto prípadu, a nabáda orgány EÚ činné v trestnom konaní, aby spolupracovali pri zmrazovaní bankových účtov a ostatných aktív týchto ruských úradníkov vo všetkých členských štátoch EÚ;
121. vyzýva vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby zabezpečila, že hľadisko ľudských práv a budovania demokracie „sa bude vinúť ako strieborná nit“ všetkými oblasťami vonkajšej politiky; so znepokojením však konštatuje, že Rada formálne neprijala žiadnu správu o následných opatreniach v súvislosti so závermi Rady z novembra 2009 o podpore demokracie vo vonkajších vzťahoch EÚ a s programom činnosti EÚ na podporu demokracie, čo je v rozpore s vyjadrením uvedeným v týchto záveroch;

Medzinárodné humanitárne právo

122. víta závery o podpore dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva, ktoré prijala Rada v decembri 2009, teda v roku, keď sme si pripomenuli 60. výročie Ženevského dohovoru;
123. konštatuje, že v roku 2009 boli prijaté aktualizované usmernenia EÚ o podpore dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva; vyzýva Radu, aby vykonávanie usmernení v oblasti medzinárodného humanitárneho práva účinnejšie zosúladila s ďalšími usmerneniami EÚ v oblasti ľudských práv a aby zlepšila uplatňovanie hľadiska medzinárodného humanitárneho práva v rámci celej vonkajšej činnosti EÚ;
124. víta správu nezávislej medzinárodnej vyšetrovacej misie o konflikte v Gruzínsku (Tagliaviniho správa), ktorá bola vydaná 30. septembra 2009, a vyjadruje podporu jej hlavným zisteniam a záverom v rámci medzinárodného trestného práva a medzinárodného práva v oblasti ľudských práv, najmä potrebe zaručiť zodpovednosť a náhrady za všetky porušenia, ku ktorým došlo v auguste 2008, a očakáva, že rozsiahle podkladové informácie, ktoré sa nachádzajú v správe, možno využiť na vnútroštátnej a medzinárodnej úrovni na konečné zaručenie zodpovednosti za zločiny spáchané počas konfliktu medzi Ruskom a Gruzínskom v auguste 2008;
125. vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že počas ozbrojeného konfliktu medzi Ruskom a Gruzínskom o Južné Osetsko a Abcházsko v auguste 2008 si porušovanie medzinárodného humanitárneho práva vyžiadalo stovky obetí a prinieslo desaťtisíce vysídlených osôb; pripomína, že do dnešného dňa Rusko splnilo iba prvý bod zo svojej šesťbodovej dohody o prímerí s Gruzínskom; vyjadruje hlboký nesúhlas so zámernou likvidáciou etnických gruzínskych dedín v Južnom Osetsku a Abcházsku počas konfliktu a po jeho skončení; zdôrazňuje, že beztrestnosť v prípade tohto porušovania práva

pretrváva doposiaľ;

Sloboda náboženského vyznania alebo viery

126. zdôrazňuje, že sloboda náboženského vyznania alebo viery predstavuje spomedzi všetkých ľudských práv hlavné a základné právo, ktoré sa musí dodržiavať, a že podmienenosť spojená s dodržiavaním ľudských práv, ktoré sú súčasťou bilaterálnych dohôd s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, sa musí presadzovať dôraznejšie a účinnejšie;
127. víta závery Rady o slobode náboženského vyznania alebo viery prijaté v novembri 2009; uznáva dôležitosť slobody náboženského vyznania alebo viery pre identitu jednotlivcov, a to tých, ktorí praktizujú svoje náboženské vyznanie, ako aj tých, ktorí ho nepraktizujú, keďže viera – v akejkol'vek podobe – je kľúčovou zložkou osobných a spoločenských hodnôt; vyzýva Radu a Komisiu, aby prijali a vykonávali praktické opatrenia na boj proti náboženskej netolerancii a diskriminácii a podporu slobody náboženského vyznania alebo viery na celom svete, ako sa uvádza v uvedených záveroch; vyzýva Radu a Komisiu, aby do tohto procesu zapojili EP, organizácie občianskej spoločnosti a ostatných relevantných aktérov;
128. vyzýva vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby zaviedla slobodu náboženského vyznania alebo viery do politik EÚ v oblasti ľudských práv a aby dôkladne zhodnotila situáciu v oblasti slobody náboženského vyznania alebo viery vo výročnej správe EÚ o ľudských právach;
129. vyzýva vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby zvýšila počet zamestnancov, ktorí sa zaoberajú otázkami dodržiavania slobody náboženského vyznania alebo viery v rámci vonkajšej činnosti a aby vytvorila špecializované štruktúry, najmä vzhľadom na zriadenie Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ); podporuje označenie problému dodržiavania slobody náboženského vyznania alebo viery vo svete ako jednej z priorit ESVČ, s prihliadnutím na hrubé porušovanie tejto slobody vo svete a na očividnú potrebu pomoci prenasledovaným náboženským menšinám v mnohých oblastiach sveta;
130. vyzýva Radu a Komisiu, aby pri predchádzaní konfliktom, urovnávaní konfliktov a zmierovaní vzali do úvahy náboženstvo a dialóg s náboženskými orgánmi a subjektmi zapojenými do dialógu medzi jednotlivými náboženstvami;
131. je naďalej hlboko znepokojený tým, že diskriminácia na základe náboženského vyznania alebo viery ešte stále existuje vo všetkých oblastiach sveta a že v mnohých krajinách, ako sú Severná Kórea, Irán, Saudská Arábia, Somálsko, Maldivy, Afganistan, Jemen, Mauritánia, Laos, Uzbekistan, Eritrea, Irak, Pakistan a Egypt, sa osobám patriacim k istým náboženským spoločenstvám vrátane náboženských menšín naďalej upierajú ich ľudské práva. odsudzuje, že čínske orgány prenasledujú osoby vyznávajúce náboženstvo mimo oficiálne povoleného rámca, ako sú kresťania, moslimovia, budhisti a prívrženci hnutia Falun kung; naliehavo vyzýva Čínu, aby v súlade so svojím prísľubom ratifikovala ICCPR; naliehavo vyzýva čínske orgány, aby upustili od represívnej politiky v Tibete, ktorej ďalšie uplatňovanie by mohlo viesť k zničeniu tibetského náboženstva a kultúry; odsudzuje iránske orgány za prenasledovanie jednotlivcov, ktorí patria k náboženským menšinám, vrátane kresťanov, bahaistov a moslimov, ktorí prestúpili na iné náboženské vyznanie alebo sa zriekli svojho náboženského vyznania; naliehavo vyzýva iránske orgány, aby chránili náboženské menšiny v súlade so svojimi záväzkami vyplývajúcimi z

ICCPR; naliehavo vyzýva orgány Ruskej federácie, aby uložili moratórium na vykonávanie zákona o boji proti extrémistickým aktivitám z roku 2002, ktorý sa v rozsiahlej miere zneužíva na prenasledovanie mierumilovných náboženských menšín; vyjadruje znepokojenie nad situáciou menšiny tzv. montagnardských kresťanov žijúcou vo vietnamskej Centrálnej vysočine; pripomína vietnamským orgánom, že práva menšín zahŕňajú slobodu neobmedzeného praktizovania náboženského vyznania, slobodu združovania a prejavu, právo na pokojné zhromažďovanie, rovnaké právo na vlastníctvo a užívanie pôdy a právo na úplnú a účinnú účasť na rozhodovaní o otázkach, ktoré sa ich dotýkajú, a to aj pokiaľ ide o projekty hospodárskeho rozvoja a otázky presídlenia;

132. naliehavo vyzýva EÚ, aby v rámci svojej vonkajšej politiky vypracovala súbor nástrojov na podporu práva na slobodu náboženského vyznania alebo viery, aby považovala slobodu náboženského vyznania alebo viery za zásadnú, aby zahrnula zoznam nevyhnutných slobôd týkajúcich sa práva na slobodu náboženského vyznania alebo viery s cieľom posúdiť, či sa dodržiavajú, a aby začlenila mechanizmy na identifikáciu porušovania slobody náboženského vyznania alebo viery, s cieľom zlepšiť presadzovanie slobody náboženského vyznania alebo viery v rámci činnosti štátnych zamestnancov, najmä v Európskej službe pre vonkajšiu činnosť, a aby zapojila organizácie občianskej spoločnosti do prípravy uvedeného súboru nástrojov;
133. víta sústavný zásadový postoj EÚ k rezolúciám VZ OSN a UNHRC o boji proti hanobeniu náboženstiev; víta rezolúciu o odstránení všetkých foriem neznášanlivosti a diskriminácie na základe náboženského vyznania alebo viery, ktorú predložila EÚ; nabáda EÚ, aby sa naďalej usilovala o vyvážený prístup medzi slobodou prejavu a zákazom podnecovania k náboženskej nenávisti; nabáda EÚ, aby začala konštruktívny dialóg s Organizáciou islamskej konferencie a ďalšími zástancami zásady hanobenia náboženstiev;
134. zdôrazňuje, že medzinárodné právo v oblasti ľudských práv uznáva slobodu náboženského vyznania alebo viery bez ohľadu na stav registrácie, preto by registrácia nemala byť nutným predpokladom vyznávania náboženstva; okrem toho so znepokojením upozorňuje na skutočnosť, že v Azerbajdžane, Kazachstane, Kirgizsku, Tadžikistane, Turkménsku, Uzbekistane a vo Vietname sa náboženské skupiny musia úradne zaregistrovať a pôsobia pod kontrolou správnych rád ovládaných vládou, čo je zásahom do ich náboženskej nezávislosti a obmedzuje ich činnosť;
135. vyzýva Rusko, aby vyhlásilo moratórium na vykonávanie zákona z roku 2002 o boji proti extrémistickej činnosti, pretože tento zákon sa využíva a zneužíva na obmedzovanie náboženskej slobody, a aby potlačila nenásilné náboženské skupiny a usilovala sa o ich zákaz; okrem toho s veľkým znepokojením konštatuje, že 265 náboženských organizácií a organizácií založených na náboženskom presvedčení sa nachádza na čiernom zozname takzvaných extrémistických organizácií;
136. naliehavo tiež vyzýva tieto krajiny, aby zastavili obmedzovanie slobody združovania a zhromažďovania náboženských skupín a dodržiavali slobodu náboženského vyznania alebo viery: Saudská Arábia, Egypt, Eritrea, Irán, Somálsko, Jemen, Bielorusko, Severná Kórea a Laos;
137. zdôrazňuje prekážky, ktoré stále existujú v rôznych častiach sveta, napríklad v Saudskej Arábii, Indonézii, Pakistane, Iraku, Somálsku a Sudáne, pokiaľ ide o slobodné vyznávanie viery na individuálnej i kolektívnej úrovni a rastúcu neznášanlivosť voči náboženským

menšinám v krajinách so zakorenenými demokratickými tradíciami, akou je India, a vyzýva Komisiu, aby kládla dôraz na tieto otázky v rámci príslušných politických dialógov;

138. ostro odsudzuje akúkoľvek kriminalizáciu alebo trestanie, pokiaľ ide o „odpadlctvo“ v súvislosti s prípadmi prestúpenia z jedného náboženského vyznania na iné alebo z jednej náboženskej denominácie (podskupiny) do druhej, ku ktorým dochádza vo väčšine krajín Blízkeho východu a Severnej Afriky; vyzýva inštitúcie EÚ, aby vyvíjali tlak na tieto krajiny, aby odmietli tieto postupy, najmä v tých prípadoch, keď je stanoveným trestom trest smrti; vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že v krajinách ako Saudská Arábia a Egypt ešte stále existujú praktiky núteného prestúpenia na inú vieru a žiada, aby inštitúcie EÚ prijali jasný záväzok, že budú bojovať proti podobným porušeniam ľudských práv;
139. pripomína, že v mnohých krajinách vo svete je stále bežnou praxou zákaz, konfiškácia a ničenie modlitební i náboženských publikácií, ako aj zákaz odbornej prípravy duchovných; naliehavo vyzýva inštitúcie EÚ, aby v rámci svojich kontaktov s príslušnými vládami potláčali takéto porušovanie práv a nabádali krajiny, v ktorých sú zákony o rúhaní využívané ako nástroj na prenasledovanie členov náboženských menšín, aby takéto ustanovenia zmenili alebo zrušili;
140. zdôrazňuje, že pre EÚ je sloboda svedomia základnou hodnotou, ktorá zahŕňa slobodu veriť alebo neveriť a slobodu vyznávať náboženstvo, pre ktoré sa jednotlivec rozhodol;

Sloboda prejavu

141. vyjadruje znepokojenie nad tým, že sloboda prejavu bola napádaná rôznymi novými spôsobmi, predovšetkým použitím moderných technológií, ako je internet; znovu opakuje, že súčasťou práva na slobodu prejavu je právo vyhľadávať, prijímať a šíriť informácie a myšlienky prostredníctvom akéhokoľvek média;
142. uznáva, že nové technológie poskytujú jedinečnú možnosť podieľať sa na verejnom živote, vyjadrovať názory, získať prístup k informáciám o ľudských právach a podávať zvyšku sveta správy o prípadoch porušenia ľudských práv; je znepokojený tým, že štáty používajú stále premyslenejšie techniky, napr. technológie s dvojakým využitím, na cenzúru informácií a monitorovanie činností na internete a že v niekoľkých krajinách dochádza k obťažovaniu, prenasledovaniu a dokonca i zadržiavaniu a väzneniu osôb využívajúcich internet na uplatnenie svojho práva na slobodu presvedčenia a prejavu;
143. nabáda vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby sa ujala vedenia tým, že zaujme stanovisko a vytvorí konkrétne politiky, aby EÚ mohla pôsobiť ako globálny hráč v oblasti slobody internetu, vzťahujúce sa nielen na spôsoby riešenia hrozieb, ktorú pre ľudské práva predstavuje používanie nových technológií, ale aby ich mohla použiť aj ako prostriedok na posilňovanie príležitostí chrániť a podporovať ľudské práva;
144. naliehavo vyzýva krajiny, ktoré obmedzujú prístup k internetu, aby toto obmedzovanie slobodného toku informácií ukončili; poznamenáva, že podľa organizácie Reportéri bez hraníc sa na zozname krajín, ktoré sú odporcami internetu, nachádzajú tieto krajiny uplatňujúce rozsiahlu cenzúru internetu: Bielorusko, Čína, Kuba, Egypt, Irán, Mjanmarsko/Barma, Severná Kórea, Saudská Arábia, Sýria, Tunisko, Turkménsko, Uzbekistan a Vietnam;

145. naliehavo žiada Komisiu, aby vypracovala zoznam jednotlivcov zodpovedných za hrubé porušovanie ľudských práv, napríklad za mučenie, cenzúru, znásilňovanie a mimosúdne popravy, ku ktorým došlo v Iráne, a to najmä po voľbách v roku 2009, a aby zvažila uloženie postihov týmto osobám vo forme zmrazenia majetku a zákazu cestovania;
146. podporuje právo na slobodu prejavu a pokojné zhromažďovanie v Rusku, ako ho formálne, ale nie v skutočnosti zaručuje článok 31 ruskej ústavy; vyjadruje solidaritu s organizátormi a účastníkmi hnutia Stratégia-31, radu občianskych protestov na podporu tohto práva, ktoré svoju činnosť začalo 31. júla 2009 a koná sa vždy 31. deň každého 31-dňového mesiaca na Víťaznom námestí v Moskve ; vyjadruje poľutovanie nad tým, že orgány doposiaľ nepovolili ani jednu demonštráciu hnutia Stratégia-31, okrem poslednej z 31. októbra 2010, z dôvodu, že na Víťaznom námestí sa mali v tom istom čase konať iné podujatia; vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že ruská polícia 31. decembra 2009 popri desiatkach pokojných protestantov zadržala aj predsedníčku Helsinskej skupiny v Moskve Ľudmilu Alexejevovú, ktorej Parlament len pár týždňov predtým udelil Sacharovovu cenu; podporuje výzvu komisára Ruska pre ľudské práva, Vladimíra Lukina, na začatie vyšetrovania tvrdých policajných akcií v súvislosti s protestmi z 31. mája 2010;
147. vyjadruje hlboké znepokojenie nad nedostatkom slobody prejavu vo Venezuele a na Kube, nad kontrolou spravodajských médií, obmedzeným a kontrolovaným používaním internetu a pokusmi potláčať disent;

Ľudské práva a boj proti terorizmu

148. odsudzuje terorizmus vo všetkých jeho formách; pripomína, že terorizmus priniesol smrť tisícom nevinných civilistov a zničil životy mnohých rodín na celom svete; domnieva sa, že v prípade teroristických útokov je nevyhnutné hovoriť predovšetkým a hlavne o právach obetí, a nie o právach páchateľov; zdôrazňuje, že je nevyhnutné zabezpečiť, aby boli teroristi postavení pred súd;
149. poznamenáva, že opatrenia na boj proti terorizmu mali v niekoľkých krajinách na celom svete za následok porušovanie základných ľudských práv, a to vo forme uplatňovania neprimeraných kontrolných opatrení, nezákonného zadržiavania a využívania mučenia ako prostriedku na získanie informácií od podozrivých teroristov; vyjadruje znepokojenie nad skutočnosťou, že niektoré krajiny využívajú boj proti terorizmu na zastieranie tvrdých zásahov proti etnickým menšinám a miestnym obhajcom ľudských práv a zdôrazňuje, že boj proti terorizmu nesmie byť využívaný ako argument na obmedzenie alebo zákaz zákonnej a legitímnej činnosti obhajcov ľudských práv; odsudzuje toto porušovanie ľudských práv, zdôrazňuje stanovisko EÚ, že pri boji proti terorizmu sa musia v plnej miere dodržiavať základné práva a zásady právneho štátu a je presvedčený, že občianske slobody by nemali byť ohrozené z dôvodu boja proti terorizmu;
150. vyzýva Komisiu a Radu, aby využili príležitosť dvojstranných politických dialógov a dialógov v oblasti ľudských práv s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, aby pripomínali, že ľudské práva sa v boji proti terorizmu musia dodržiavať a že protiteroristická politika nesmie byť za žiadnych okolností používaná ako nástroj proti obhajcom ľudských práv alebo politickým oponentom; vyzýva predovšetkým vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby verejne odsúdila porušovania ľudských práv v protiteroristických politikách a operáciách;

151. žiada väčšiu koordináciu a interakciu medzi COTER a COHOM v tejto otázke s cieľom odsúdiť prípady zneužívania protiteroristickej politiky proti obhajcom ľudských práv, a to tým, že budú systematicky a v súlade s usmerneniami EÚ o obhajcoch ľudských práv iniciovať demarše a aby postupovali rovnakým spôsobom a v súlade s usmerneniami EÚ o mučení v prípadoch mučenia a zlého zaobchádzania spojeného s bojom proti terorizmu;
152. pripomína rozhodnutie prezidenta USA Baracka Obamu uzavrieť v januári 2009 internačný tábor v zálive Guantánamo; vyjadruje poľutovanie nad tým, že toto rozhodnutie ešte nebolo možné vykonať v plnej miere; pripomína svoje uznesenie z 13. júna 2006 o situácii väzňov v Guantáname, v ktorom trvá na tom, aby sa s každým väzňom zaobchádzalo v súlade s medzinárodnými humanitárnymi právnymi predpismi a aby sa v prípade jeho obvinenia uskutočnilo súdne konanie formou spravodlivého verejného vypočutia; pripomína spoločné vyhlásenie EÚ a USA z 15. júna 2009 o zatvorení internačného zariadenia v zálive Guantánamo a o budúcej spolupráci v oblasti boja proti terorizmu, ktoré uvítalo odhodlanie USA zrušiť tajné internačné zariadenia; žiada vládu USA, aby v plnom rozsahu dodržala svoje záväzky; vyzýva členské štáty EÚ, aby sa dohodli na koordinovanom akčnom pláne pomoci USA pri zatvorení internačných zariadení na Guantáname tým, že sa udelí postavenie utečenca bývalým väzňom, ktorí neboli obvinení zo zločinov a ktorí sa nemôžu vrátiť do vlasti alebo sa znovu usadiť v USA; víta konštruktívnu angažovanosť niekoľkých členských štátov EÚ, pokiaľ ide o úsilie pomôcť s prijímaním určitých bývalých väzňov z Guantánama a nájsť ubytovanie pre niektoré osoby, ktorým bolo povolené prepustenie z tohto internačného tábora; konštatuje však, že do dnešného dňa súhlasili s prevzatím väzňov len tieto členské štáty EÚ: Nemecko, Írsko, Slovensko, Dánsko, Spojené kráľovstvo, Španielsko, Portugalsko, Belgicko, Francúzsko, Maďarsko a Taliansko; vyjadruje znepokojenie nad skutočnosťou, že USA naďalej zadržávajú väzňov bez súdneho konania, napr. na leteckej základni v Bagram v Afganistane;
153. berie na vedomie, že počas francúzskeho predsedníctva bol 16. septembra 2008 zvolaný samit o Rómoch a že druhý takýto samit sa konal počas španielskeho predsedníctva v dňoch 9. až 10. apríla 2010; s najväčším znepokojením konštatuje nútené vyhost'ovanie spoločenstiev Rómov v Európe a vzostup xenofóbnych a nenávisťných prejavov vo vzťahu menšinovým a migrujúcim spoločenstvám; znovu opakuje požiadavku Európskeho parlamentu, aby členské štáty v plnej miere plnili svoje povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov EÚ; a v prípadoch, keď členské štáty neplnia svoje povinnosti, žiada Európsku komisiu, aby formálne a ráznym spôsobom uskutočnila konanie o porušení;
154. konštatuje, že vzhľadom na nadobudnutie platnosti Lisabonskej zmluvy sa spolurozhodovací postup uplatňuje na smernice a iné druhy právnych predpisov o boji proti terorizmu a organizovanému zločinu, zatiaľ čo medzinárodné dohody týkajúce sa tejto oblasti musia byť odsúhlasené Parlamentom; poznamenáva, že tieto zmeny poskytnú Parlamentu dodatočný vplyv, pokiaľ ide o dosiahnutie rovnováhy medzi bezpečnosťou a ľudskými právami; zaväzuje sa preto konať v súlade so svojimi novými výhradnými právami tak, že bude sústavne požadovať dodržiavanie a podporovanie ľudských práv, občianskych a politických slobôd a demokracie vo všetkých oblastiach vzťahov EÚ s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, a regionálnymi organizáciami;
155. znovu opakuje, že každý členský štát má pozitívnu povinnosť chrániť identifikovateľné potenciálne obeť, ktoré sú vystavené reálnej a bezprostrednej hrozbe teroristických činov

a dodáva, že všetky členské štáty musia prijať všetky primerané opatrenia, ktorými sa zavedú postupy na zabránenie teroristickej činnosti a na minimalizovanie vedľajšieho vplyvu protiteroristickej činnosti;

156. pripomína rámcové rozhodnutie Rady EÚ z marca 2001 o obetiach terorizmu: pomoc v núdzi, nepretržitá pomoc, vyšetrovanie a stíhanie, účinný prístup k právu a spravodlivosti, výkon spravodlivosti, kompenzácia, zabezpečenie ochrany súkromného a rodinného života obetí, zaistenie ochrany dôstojnosti a bezpečnosti obetí, informovanie obetí a špecifická odborná príprava pre osoby, ktoré majú na starosti pomoc obetiam;

Dialógy a konzultácie o ľudských právach s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ

157. vyjadruje sklamanie nad tým, že sa nepodarilo dosiahnuť dostatočný pokrok v rámci početných dialógov a konzultácií o ľudských právach; konštatuje, že zapojenie občianskej spoločnosti do týchto dialógov a konzultácií nie je systematicky zaručované a niekedy je obmedzované krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ; vyjadruje znepokojenie nad skutočnosťou, že vlády si neplnia svoj záväzok podať správu EÚ o individuálnych a štrukturálnych otázkach diskutovaných v rámci dialógu, a to dokonca ani po upozornení;
158. vyzýva na skutočnú účasť Európskeho parlamentu na prebiehajúcim hodnotení dialógov a konzultácií o ľudských právach; požaduje neobmedzený prístup k výsledným dokumentom a ďalším relevantným zdrojom; očakáva, že ako výsledok týchto hodnotení sa vypracujú jasné ukazovatele, ktoré umožnia merať vplyv dialógov, a jasne vymedzené návrhy založené na individuálnom prístupe ku každej krajine ako zlepšiť tieto výsledky a zabrániť tomu, aby sa opakovali akékoľvek neúspechy konzultácií EÚ o ľudských právach;
159. žiada európske inštitúcie, aby v tejto oblasti zabezpečili medzi sebou transparentnosť a súdržnosť cieľov, hodnôt a postojov;
160. poukazuje na potrebu prerokovať závery dialógov a konzultácií o ľudských právach na samitoch EÚ s jej partnermi;
161. zastáva názor, že dialógy a konzultácie v oblasti ľudských práv sa musia plánovať a prebiehať transparentne a že pred začatím dialógu by mali byť stanovené ciele, ktoré musia byť vyhodnotené bezodkladne po jeho skončení; vyzýva Radu a Komisiu, aby naliehali na orgány krajín, ktoré nie sú členmi EÚ, s cieľom zapojiť ich intenzívne a rozsiahlo do dialógov a konzultácií na ministerskej úrovni;
162. žiada štáty pristupujúce k EÚ, aby na svojom území zlepšili úroveň ochrany ľudských práv, tak ako to stanovuje Charta základných práv a Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd;
163. žiada Komisiu a Radu, aby vo svojich konzultáciách a dialógu o ľudských právach s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, venovali veľkú pozornosť situácii etnických a náboženských menšín a častému porušovaniu ich práv;
164. víta užšiu koordináciu a spoluprácu medzi Spojenými štátmi a Európskou úniou v oblasti ľudských práv;
165. víta zavedenie dialógu v oblasti ľudských práv so všetkými štátmi v oblasti Strednej Ázii

– Tadžikistanom, Kazachstanom, Kirgizskom, Turkménskom a Uzbekistanom – a uskutočnenie druhého dialógu v každom prípade do novembra 2009; okrem toho víta prvý seminár občianskej spoločnosti EÚ a Uzbekistanu o dialógu v oblasti ľudských práv, ktorý sa uskutočnil v októbri 2008; vyjadruje poľutovanie nad tým, že dialóg o ľudských právach medzi EÚ a Čínou stále nevedol k žiadnym zlepšeniam v súvislosti s konkrétnymi prípadmi porušenia ľudských práv v Číne; upozorňuje na skutočnosť, že napriek niektorým krokom, ktoré čínske orgány podnikli v správnom smere (reforma v oblasti práce, prehodnotenie rozsudkov trestu smrti Najvyšším ľudovým súdom), sa situácia v oblasti ľudských práv naďalej zhoršuje a vyznačuje sa rozšírením sociálnych nepokojov a zosilnením kontroly a prenasledovania obhajcov ľudských práv, právnikov, bloggerov a sociálnych aktivistov, ako i cieľenými politikami zameranými na marginalizovanie Tibetánov a ich kultúrnej identity; je hlboko znepokojený nedostatkom pokroku v čínsko-tibetskom dialógu; vyjadruje hlboké znepokojenie nad zhoršovaním ľudskoprávnej situácie ujuorského obyvateľstva v Číne, odsudzuje jeho dlhodobý útlak vo východnom Turkestane a vyjadruje poľutovanie nad tým, že čínske orgány nedodržiavajú záruky slobôd vrátane slobody prejavu, práva na demonštráciu, slobody zhromažďovania, náboženského vyznania a slobody osôb, ktoré obsahuje ústava Čínskej ľudovej republiky; vyjadruje tiež poľutovanie nad politikou premiestňovania obyvateľstva, ktorú uplatňuje Čínska ľudová republika a ktorej zámerom je oslabiť kultúru ujuorského obyvateľstva a narušiť jeho jednotu; vyjadruje sklamanie nad tým, že konzultácie v oblasti ľudských práv medzi EÚ a Ruskom doposiaľ nepriniesli žiadne podstatné výsledky; víta spustenie dialógu v oblasti ľudských práv v roku 2009 s Indonéziou a uskutočnenie prvého stretnutia v rámci dialógu s Gruzínskom a Arménskom; domnieva sa, že dialóg o ľudských právach síce prináša vo vonkajších vzťahoch EÚ vítaný dôraz na otázky ľudských práv, nemôže byť ale samoúčelný a musí byť zameraný na zabezpečenie toho, aby v prípade otázok, ktoré sú v dialógu nastolené a prerokované, boli prijaté nadväzné opatrenia; vyjadruje poľutovanie nad nedostatkom výsledkov dialógu o ľudských právach s Indiou a vyjadruje sklamanie zo skutočnosti, že počas posledného dialógu o ľudských právach sa neprerokovala otázka diskriminácie z dôvodu príslušnosti ku kaste;

166. požaduje, aby každému dialógu o ľudských právach medzi EÚ a krajinami, ktoré nie sú jej členmi, predchádzala úzka koordinácia medzi členskými štátmi EÚ, Európskou komisiou a agentúrou EÚ pre základné práva; upozorňuje na to, že pre EÚ je nutné, aby dokázala riešiť otázku porušenia ľudských práv v samotnej Únii, ak má vo svete slúžiť ako vzor v oblasti ľudských práv;
167. víta prvý dialóg v oblasti ľudských práv medzi EÚ a Bieloruskom, ktorý sa uskutočnil v júni 2009, a zároveň vyjadruje poľutovanie nad tým, že situácia v oblasti ľudských práv v tejto krajine je naďalej katastrofálna a vyznačuje sa pokračujúcimi obmedzovaniami slobody združovania, zhromažďovania a prejavu a represiami namierenými proti obhajcom ľudských práv a žurnalistom;
168. víta úsilie vlády Mexika v boji proti obchodovaniu s drogami a organizovanému zločinu a to, že bol do Kongresu predložený návrh zákona, ktorého cieľom je reformovanie vojenského trestného zákonníka; zdôrazňuje, že strategické partnerstvo medzi EÚ a Mexikom by malo byť považované za príležitosť na posilnenie ľudských práv a demokracie;
169. konštatuje, že v apríli 2009 parlament Kórejskej ľudovodemokratickej republiky zmenil

ústavu krajiny začlenením, okrem iného, ustanovenia, že Kórejská ľudovodemokratická republika „dodržiava a chráni ľudské práva“ naliehavo vyzýva orgány Kórejskej ľudovodemokratickej republiky, aby vykonali konkrétne a jasné kroky smerom k zlepšeniu situácie v oblasti ľudských práv, v tejto súvislosti vyzýva orgány, aby umožnili nezávislým medzinárodným expertom uskutočniť inšpekciu všetkých väzenských zariadení a aby dovolili osobitným spravodajcom OSN navštíviť krajinu; zdôrazňuje, že pri hodnotení situácie v oblasti ľudských práv v tejto krajine sa musia zohľadňovať nielen ustanovenia v ústave, ale predovšetkým uplatňovanie konkrétnych opatrení; vyzýva orgány Kórejskej ľudovodemokratickej republiky, aby zrušili obmedzenia, ktoré medzinárodným pracovníkom znemožňujú monitorovať rozdeľovanie pomoci a aby zabezpečili, aby sa medzinárodná pomoc dostala k tým, ktorí ju potrebujú; naliehavo vyzýva vedenie Kórejskej ľudovodemokratickej republiky, aby sa konštruktívne zapojilo do dialógu v oblasti ľudských práv s EÚ;

170. je naďalej znepokojený v súvislosti s tým, že v roku 2004 sa prerušil dialóg o ľudských právach s Iránom z dôvodu nedostatku spolupráce zo strany Iránu a domnieva sa, že nastal čas, aby medzinárodné spoločenstvo vystúpilo na podporu iránskej občianskej spoločnosti v tomto kritickom období v dejinách demokratického hnutia krajiny; vyzýva iránske orgány, aby obnovili tento dialóg, s cieľom podporiť všetky zúčastnené strany občianskej spoločnosti angažujúce sa za demokraciu, posilniť pokojnou a nenásilnou cestou súčasné procesy, ktoré môžu podporiť demokratické, inštitucionálne a ústavné reformy, zabezpečiť ich udržateľnosť a posilniť zapojenie všetkých obhajcov ľudských práv a predstaviteľov občianskej spoločnosti do procesov tvorby politiky, čím sa posilní úloha, ktorú zohrávajú vo všeobecnom politickom dialógu; vyzýva Radu, Komisiu a členské štáty, aby podporili a posilnili tieto procesy; je hlboko znepokojený tým, že situácia v oblasti ľudských práv v Iráne sa v rokoch 2008 a 2009 zhoršila a naďalej pretrvávajú obmedzenia slobody prejavu a zhromažďovania; v tejto súvislosti vyjadruje hlboké znepokojenie nad obmedzovaním novinárov, spisovateľov, vzdelancov a aktivistov v oblasti práv žien a ľudských práv; je naďalej znepokojený utláčaním etnických a náboženských menšín v Iráne;
171. berie na vedomie znepokojujúci autoritársky vývoj v Kambodži, zvýraznený dlhodobou beztretnosťou, pokiaľ ide o porušenia ľudských práv, ako i zúženie politického priestoru a obmedzenie slobody prejavu osôb patriacich k opozičným politickým stranám a ďalších politických aktivistov; vyzýva Komisiu, aby podnikla kroky na reaktiváciu parížskej dohody o Kambodži z roku 1991;

Hospodárske, sociálne a kultúrne práva

172. uznáva, že hospodárskym, sociálnym a kultúrnym právam by sa mal pripisovať rovnaký význam ako občianskym a politickým právam vzhľadom na univerzálnosť, nedeliteľnosť, vzájomnú závislosť a vzájomné prepojenie všetkých ľudských práv tak, ako to potvrdila Svetová konferencia o ľudských právach, ktorá sa konala vo Viedni v roku 1993; naliehavo vyzýva všetky krajiny vo svete, aby podpísali opčný protokol Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach (Optional Protocol to the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights – OP-ICESCR), ktorý bol otvorený na podpis 24. septembra 2009;
173. zdôrazňuje, že ľudské práva okrem iného zahŕňajú právo na potraviny, vodu a hygienu, vzdelanie, primerané bývanie, pôdu, dôstojnú prácu a sociálnu bezpečnosť; tieto práva by

sa mali udržateľným spôsobom zaručovať ako spravodlivý prístup k prírodným zdrojom aj budúcim generáciám; uznáva, že dôležitými faktormi za mnohými situáciami, v ktorých dochádza k nedodržiavaniu týchto práv, sú chudoba a nedostatok dobrého riadenia; vyzýva EÚ, aby venovala zvýšené úsilie dosahovaniu rozvojových cieľov tisícročia (RCT), pretože je zrejmé, že svet výrazne zaostáva za plnením cieľov stanovených na rok 2015; v tejto súvislosti opakovane zdôrazňuje, že pre realizáciu RCT je dôležité zabezpečiť vykonávanie politik založených na ľudských právach;

174. uznáva význam systému dohľadu Medzinárodnej organizácie práce nad obhajovaním práv v oblastiach obchodu a zamestnávania, štatistických systémov, politik sociálneho zabezpečenia a zamestnanosti, ako aj bezpečnosti a zdravia pri práci;
175. žiada Komisiu a členské štáty, aby dohliadali na to, aby podniky, ktoré spadajú do vnútroštátneho alebo európskeho práva, nezanedbávali dodržiavanie ľudských práv a zdravotných a environmentálnych noriem, ktoré sa na ne vzťahujú pri usadení alebo vykonávaní svojej činnosti v krajine, ktorá nie je členom EÚ, najmä v rozvojových krajinách;
176. žiada Komisiu a členské štáty, aby si voči rozvojovým krajinám splnili svoje záväzky týkajúce sa oficiálnej rozvojovej pomoci, s cieľom bojovať proti globálnej hospodárskej a finančnej kríze a znižovať tak negatívny vplyv, ktorý mala táto kríza na situáciu v oblasti ľudských práv vo svete; víta 10. osobitné zasadnutie Rady pre ľudské práva s názvom Vplyv globálnej hospodárskej a finančnej krízy na všeobecné uplatňovanie a účinné využívanie ľudských práv, ktoré sa uskutočnilo 20. februára 2009; žiada členské štáty EÚ, aby pokračovali v spolupráci s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, týkajúcej sa ľudských práv v situácii krízy a nástojí na tom, že nedostatok zdrojov sa nikdy nemôže využívať na ospravedlnenie porušovania ľudských práv;

Programy vonkajšej pomoci Komisie a EIDHR

177. víta skutočnosť, že priority Európskeho parlamentu sa zohľadnili v programových dokumentoch EIDHR na roky 2008 a 2009;
178. podporuje príspevky EIDHR, najmä prostredníctvom projektov občianskej spoločnosti miestnych a medzinárodných organizácií občianskej spoločnosti (90 % príspevkov), ako aj prostredníctvom regionálnych a medzinárodných organizácií v tejto oblasti, ako napríklad Rady Európy, OBSE a Úradu vysokého komisára pre ľudské práva (10 % príspevkov);
179. konštatuje, že v rokoch 2008 – 2009 predstavovali zdroje pre oblasť ľudských práv a demokracie vyše 235 miliónov EUR, čo umožnilo financovať 900 projektov v približne 100 krajinách, a že obzvlášť veľký počet projektov bol financovaný v krajinách, ktoré pokrýva európska susedská politika, zatiaľ čo najvyššiu celkovú sumu dostali krajiny AKT; so znepokojením si všíma nevyváženosť v neprospech iných projektov na podporu demokracie, než sú projekty na pozorovanie volieb; domnieva sa, že financovanie EIDHR by malo byť významne zvýšené, aby zahŕňalo primerané financovanie európskej nadácie pre demokraciu, podporovalo budovanie ľudských práv a presadzovanie demokracie v spoločnostiach, ktoré to najviac potrebujú;
180. zdôrazňuje, že kľúčovou výhodou EIDHR je skutočnosť, že nie je závislý na súhlase hostiteľskej krajiny a môže sa tak zameriavať na citlivé politické otázky a inovatívne

prístupy a spolupracovať priamo s miestnymi organizáciami občianskej spoločnosti, ktoré si potrebujú zachovať svoju nezávislosť od verejných orgánov;

181. zdôrazňuje význam využívania EIDHR ako spôsobu reagovania na nové ohrozenia ľudských práv a spôsobu poskytovania väčšej podpory obhajcom ľudských práv alebo obetiam porušovania ľudských práv; podporuje sieť jedenástich organizácií financovaných zo zdrojov EIDHR, ktoré sa zameriavajú na ochranu obhajcov ľudských práv a rýchlo reagujú v núdzových situáciách; nabáda na vytvorenie osobitných stratégií, s cieľom reagovať na potreby rôznych kategórií obhajcov ľudských práv vrátane obhajcov práv homosexuálov, bisexuálov a transrodových osôb a obhajcov, ktorí sa podieľajú na vyšetrowaní porušení ľudských práv a humanitárneho práva;
182. vyzýva Komisiu, aby zaistila súlad medzi politickými prioritami Únie, jej dohodami o partnerstve a spolupráci a projektmi a programami, ktoré podporuje, predovšetkým v súvislosti s dvojstranným programovaním s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ;
183. uvedomuje si stále znepokojujúcu situáciu v oblasti ľudských práv na africkom svetadieli a je presvedčený, že vďaka prijatiu Africkej charty ľudských práv a práv národov (známej tiež ako Banjulská charta) africké štáty urobili dôležité kroky smerom k presadzovaniu zásad právneho štátu na úrovni celého svetadielu, a preto zvažuje možnosť vytvorenia rozpočtového riadku ad hoc, s cieľom podporiť Africký súd pre ľudské práva a práva národov;
184. vyzýva zamestnancov Komisie, aby sa pravidelne stretávali so zástupcami občianskej spoločnosti v Bruseli s cieľom zintenzívniť dialóg s tými partnermi, ktorí v súčasnosti zavádzajú projekty na mieste;
185. víta šírenie finančných prostriedkov určených pre oblasť ľudských práv prostredníctvom geografických programov a uplatňovanie politiky na vnútroštátnej a regionálnej úrovni podporované Európskym rozvojovým fondom (v afrických, karibských a tichomorských štátoch), nástrojom financovania rozvojovej spolupráce (v Latinskej Amerike, Ázii a Južnej Afrike) a nástrojom európskeho susedstva a partnerstva (v susediacich regiónoch), ako aj prostredníctvom tematických nástrojov, ako je EIDHR, nástroj stability, nástroj rozvojovej spolupráce a ICI Plus;

Pomoc pri voľbách a pozorovanie volieb

186. s uspokojením konštatuje, že EÚ využíva pomoc pri voľbách a pozorovanie volieb čoraz viac na podporu demokracie v krajinách, ktoré nie sú členmi EÚ, čím zlepšuje dodržiavanie ľudských práv, základných slobôd a zásady právneho štátu, a že sa všeobecne uznáva kvalita a nezávislosť týchto misií;
187. žiada vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisiu, aby monitorovala vykonávanie odporúčaní uvedených v záverečných správach volebných pozorovateľských misií (VPM) EÚ, aby zaručila nadväznú pomoc a aby pravidelne podávala správu EP;
188. znovu opakuje svoju požiadavku, aby sa volebný proces vrátane predvolebnej aj povolebnej fázy stal súčasťou jednotlivých úrovní politického dialógu s príslušnými krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, doplneného – tam, kde je to vhodné – osobitnými opatreniami, s cieľom zaistiť súdržnosť politik EÚ a potvrdiť zásadnú úlohu ľudských práv a demokracie;

189. vyzýva na zvýšenie ostražitosti v súvislosti s kritériami výberu krajín, v ktorých sa má uskutočniť pomoc pri voľbách/pozorovanie volieb, a dodržiavaním metodiky a predpisov stanovených na medzinárodnej úrovni týkajúcich sa predovšetkým nezávislosti a účinnosti misie;
190. víta objem finančných prostriedkov, ktoré celkovo predstavovali ďalších 50 miliónov EUR v priebehu 18 mesiacov, na ktoré sa vzťahuje táto správa;

Využívanie aktivít Európskeho parlamentu v oblasti ľudských práv

191. vyzýva Radu a Komisiu, aby dôkladne zohľadňovali uznesenia a iné oznámenia Parlamentu, a náležitým spôsobom reagovali na vyjadrené znepokojenia a očakávania, najmä s ohľadom na naliehavé uznesenia;
192. znovu opakuje, že treba viac zviditeľniť Sacharovovu cenu za slobodu myslenia, ktorú každý rok udeľuje EP; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že sa riadne nesleduje situácia, v ktorej sa nachádzajú kandidáti a laureáti, ani situácia v ich krajinách; žiada tiež Radu a Komisiu, aby zviditeľnili túto cenu okrem iného aj tým, že ju zahrnú do výročnej správy o ľudských právach; ďalej žiada Radu a Komisiu, aby udržiavali kontakt s kandidátmi a laureátmi Sacharovovej ceny s cieľom zaistiť sústavný dialóg a monitorovanie situácie v oblasti ľudských práv v ich príslušných krajinách a ponúknuť ochranu tým, ktorí sú vážne prenasledovaní;
193. pripomína delegáciám Parlamentu, aby systematicky začleňovali rozpravy o ľudských právach do programov medziparlamentných schôdzí, začleňovali do svojich návštev projekty a inštitúcie usilujúce sa o zlepšenie dodržiavania ľudských práv, ako aj aby sa stretávali s obhajcami ľudských práv a v prípade potreby im poskytovali medzinárodné zviditeľnenie a ochranu;
194. víta vytvorenie siete laureátov Sacharovovej ceny; naliehavo vyzýva, aby sa bezodkladne našli zdroje potrebné na dosiahnutie jej cieľov a na uľahčenie komunikácie medzi laureátmi Sacharovovej ceny a Parlamentom tak, že sa laureátom ceny zabezpečí osobitné postavenie, ktoré im umožní vstupovať do budov Parlamentu na základe zjednodušených postupov pre vstup;

o

o o

195. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii, vládam a parlamentom členských štátov a kandidátskych krajín, Organizácii Spojených národov, Rade Európy a Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe a vládam krajín a území uvedených v tomto uznesení.